



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej



INSTYTUCJA  
WOJEWÓDZTWA  
MAŁOPOLSKIEGO



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie

# BAROMETR ZAWODÓW 2017



2016

Raport podsumowujący  
badanie w Polsce

# **Barometr zawodów 2017**

Raport podsumowujący badanie w Polsce

Opracowanie zostało przygotowane w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Krakowie, w ramach ogólnopolskiego badania „Barometr zawodów” realizowanego na zlecenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Redakcja:

Maria Leńczuk  
Adam Biernat  
Błażej Dawid  
Mirośław Furmanek  
Marlena Perczyk

Nadzór merytoryczny:

Alina Paluchowska  
Wicedyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie

Copyright by Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie

Kopiowanie i rozpowszechnianie może być dokonywane z podaniem źródła.

ISBN: 978-83-65367-37-2

Wydawca:

Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie  
pl. Na Stawach 1  
30-107 Kraków  
tel.: 12 428 78 70  
faks: 12 422 97 85  
kancelaria@wup-krakow.pl  
www.wup-krakow.pl

Korekta językowa, skład i druk publikacji:

ZAPOL Sobczyk Sp.J.  
al. Piastów 42, 71-062 Szczecin  
www.zapol.com.pl

Nakład: 590 egzemplarzy

Publikacja jest dystrybuowana bezpłatnie.

Kraków 2016

# SPIS TREŚCI

I. Geneza i metodologia badania	7
1.1. Uzasadnienie realizacji badania	7
1.2. Metodologia i cel badania	7
1.3. Lista zawodów do badania	9
II. Rynek pracy w Polsce	10
III. Wyniki Barometru zawodów 2017	13
3.1. Modyfikacja listy zawodów	13
3.2. Podaż pracowników mocno wyeksploatowana	13
3.3. Sytuacja osób bezrobotnych	14
3.4. Wyniki Barometru zawodów w Polsce	15
3.4.1. Pogłębiający się deficyt	16
3.4.2. Zmniejszająca się nadwyżka	18
3.5. Zróżnicowanie szans na pracę	19
3.6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w poszczególnych województwach	20
3.7. Podsumowanie	39
IV. Załącznik	40



Szanowni Państwo,

już po raz drugi zapraszam do zapoznania się z raportem podsumowującym wyniki ogólnopolskiego badania Barometr zawodów. Badanie jest krótkoterminową, jednoroczną prognozą zapotrzebowania na zawody. Prowadzone od kilku lat w województwie małopolskim, w roku 2015 objęło swoim zasięgiem wszystkie powiaty kraju. Barometr zawodów, jako badanie jakościowe, wykorzystujące wiedzę i doświadczenie pracowników publicznych służb zatrudnienia, jest znakomitym uzupełnieniem analiz opartych na danych statystycznych. Powodzenie pierwszej edycji badania zadecydowało o podjęciu przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej decyzji o kontynuacji badania na poziomie ogólnokrajowym.

Barometr zawodów w perspektywie rocznej dostarcza informacji o zapotrzebowaniu na zawody i kwalifikacje, dzięki czemu może ułatwiać dopasowanie popytu i podaży pracy oraz służyć jako narzędzie wspierania lokalnej polityki rynku pracy. Wyniki badania mogą być podstawą do skutecznego i konsekwentnego prowadzenia polityki rynku pracy, wspierania polityki szkoleniowej i doradztwa zawodowego.

W pierwszej części niniejszego raportu przybliżono genezę i metodologię badania Barometr zawodów. Następnie scharakteryzowano polski rynek pracy oraz dokonano analizy danych opisujących jego stronę popytową i podażową. Kolejna część zawiera analizę wyników badania. W tym roku możliwe było odniesienie się do wyników badania sprzed roku, dlatego w raporcie starano się uchwycić zmiany, jakie dotyczą poszczególnych grup zawodów. Pokazano także różnice pomiędzy sytuacją w miastach wojewódzkich i poza nimi. Szczegółowo omówiono przyczyny deficytów i nadwyżek. Raport zawiera zestawienia zawodów deficytowych, nadwyżkowych i zrównoważonych w każdym województwie.

Wyniki Barometru zawodów pokazują, że w porównaniu do roku poprzedniego, w roku 2017 wyraźnie zwiększy się liczba zawodów deficytowych, przy dwukrotnym spadku udziału zawodów nadwyżkowych. Zwiększenie liczby deficytów dotyczy całego kraju oraz każdego z województw. W 2017 roku problem ze znalezieniem pracowników w największym stopniu będzie dotyczył branży budowlanej, transportu, przetwórstwa przemysłowego, służby zdrowia i niektórych usług – niedobór pracowników w tych branżach będzie odczuwalny w każdym z województw. Na rynku będzie brakować zarówno specjalistów, jak i wykwalifikowanych robotników. Eksperti biorący udział w przygotowaniu Barometru zawodów podkreślają wyraźny wzrost zapotrzebowania na pracowników ze Wschodu, którzy mogą częściowo zniwelować niedobory w zawodach budowlanych, produkcyjnych, a także w branży informatycznej.

Mimo pogłębiających się trudności ze znalezieniem pracowników istnieją zawody, w których trudno będzie znaleźć pracę, choć ich liczba jest mniejsza niż w poprzedniej edycji badania. W 2017 roku w grupie zawodów nadwyżkowych znajdują się absolwenci techników, m.in. ekonomiści, technicy hotelarstwa, oraz niektórych kierunków szkół wyższych, głównie pedagogicznych oraz administracyjnych i społecznych.

Oczywiście skład grup zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest różny w poszczególnych województwach, a w obrębie województw występuje zróżnicowanie powiatowe – co wynika ze specyfiki regionalnych i lokalnych rynków pracy. Na strukturę zatrudnienia na danym rynku wpływają takie czynniki jak położenie geograficzne, inwestycje, infrastruktura komunikacyjna, liczba i profil szkół, co przekłada się zarówno na podaż pracy, jak i zapotrzebowanie na zawody. W celu zapoznania się z prognozami dotyczącymi poszczególnych powiatów i województw zachęcam do sięgnięcia po raporty wojewódzkie. Wersje elektroniczne raportów wojewódzkich i raportu ogólnopolskiego, a także pełne wyniki badania są dostępne w serwisie internetowym [barometrzwodow.pl](http://barometrzwodow.pl). Przygotowane narzędzie informatyczne, po wprowadzeniu stosownych modyfikacji, jest jeszcze bardziej czytelne i dostosowane do szerokiego grona odbiorców – zarówno osób prywatnych, jak i związanych zawodowo z rynkiem pracy.

Dziękuję wszystkim, którzy przyczynili się do realizacji Barometru zawodów, przede wszystkim pracownikom powiatowych urzędów pracy, którzy poświęcili swój czas i podzielili się cenną wiedzą o lokalnych rynkach pracy, oraz pracownikom agencji zatrudnienia i pozostałym instytucji biorącym udział w panelach powiatowych. Dziękuję również koordynatorom wojewódzkim za sprawne przeprowadzenie badania we wszystkich powiatach kraju. Bez Państwa zaangażowania nie byłaby możliwa realizacja Barometru zawodów.

Stanisław Szwed, Sekretarz Stanu  
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej



# I. Geneza i metodologia badania

## 1.1. Uzasadnienie realizacji badania

Na mocy zapisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy w całej Polsce prowadzone jest badanie pod nazwą Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych (MZDiN). Badanie jest realizowane przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy oraz Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Podstawowym źródłem informacji odnośnie zarejestrowanych bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i specjalności wykorzystywanym w monitoringu na poziomie kraju są dane pochodzące z systemów informatycznych stosowanych w urzędach pracy. Z uwagi na fakt, że dane te stanowią zaledwie pewną część informacji na temat rynku pracy, w monitoringu wykorzystywane są również dane z prowadzonego przez wojewódzkie urzędy pracy badania ofert pracy w Internecie, dane z badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw przeprowadzanego przez powiatowe urzędy pracy oraz dane implementowane z systemu prognostyczno-informacyjnego [www.prognozowaniezatrudnienia.pl](http://www.prognozowaniezatrudnienia.pl).

Analizie poddawane są grupy elementarne zawodów zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy (KZiS), istotne z punktu widzenia rynku pracy.

Uzupełnieniem MZDiN jest badanie Barometr zawodów. Jego przeprowadzenie na terenie całego kraju pozwala uzyskać krótkookresową prognozę, wypracowywaną metodą ekspercką i uwzględniającą jakościowe informacje o lokalnych rynkach pracy. Ze względu na specyfikę badania nie stosuje się bezpośrednio nazewnictwa z KZiS, natomiast lista zawodów wypracowana na potrzeby badania zawiera klucze przejścia do KZiS.

## 1.2. Metodologia i cel badania

Metodologię badania wypracowano w Szwecji w latach dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku, w ramach szerszego systemu prognozowania zmian na rynku pracy. W 2007 roku Barometr zawodów zaadaptowali pracownicy publicznych służb zatrudnienia z południowo-zachodniej Finlandii. Obecnie badanie jest prowadzone w całej Finlandii.

Do Polski Barometr trafił za sprawą Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Krakowie (WUP w Krakowie). W 2009 roku pracownicy Małopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji (projektu badawczego WUP w Krakowie) poznali założenia badania podczas wizyty studyjnej w Turku w Finlandii. W tym samym roku przeprowadzono pilotaż w sześciu powiatach Małopolski, a następnie rozszerzono Barometr na cały region. Od 2015 roku badanie odbywa się we wszystkich powiatach kraju.



Barometr zawodów jest krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej (metodą panelu ekspertów), dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnienie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W panelu bierze udział zazwyczaj od czterech do ośmiu osób:

- **pracownicy powiatowych urzędów pracy:** pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, osoby odpowiedzialne za współpracę z przedsiębiorcami, organizację szkoleń, a także asystenci EURES (Europejskich Służb Zatrudnienia) i liderzy klubów pracy,
- w większych miastach w przygotowanie prognoz włączają się **pracownicy prywatnych agencji zatrudnienia oraz innych instytucji posiadających wiedzę na temat lokalnego rynku pracy** (m.in. pracownicy jednostek zarządzających specjalnymi strefami ekonomicznymi, ochotniczych hufców pracy, izb rzemieślniczych, organizacji pozarządowych, akademickich biur karier).

Ekspertki analizują osobno sytuację w każdym zawodzie. Efektem ich rozważań jest odpowiedź na następujące pytania:

- Jak według Pana(-i) zmieni się zapotrzebowanie na pracowników w zawodzie [nazwa] w nadchodzącym roku? Czy wystąpi:
  - szybki wzrost
  - wzrost
  - równowaga
  - spadek
  - szybki spadek zapotrzebowania?
- Jak według Pana(-i) będzie się kształtować relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników w zawodzie [nazwa] w nadchodzącym roku? Czy wystąpi:
  - duży deficyt poszukujących pracy
  - deficyt poszukujących pracy
  - równowaga popytu i podaży
  - nadwyżka poszukujących pracy
  - duża nadwyżka poszukujących pracy?

Odpowiedzi pozwalają na zaklasyfikowanie profesji do jednej z trzech kategorii:

- **zawodów deficytowych**, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy, gdyż zapotrzebowanie pracodawców będzie duże, a podaż pracowników o odpowiednich kwalifikacjach niewielka,
- **zawodów zrównoważonych**, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych do podjęcia zatrudnienia w danym zawodzie (podaż i popyt zrównoważą się),
- **zawodów nadwyżkowych**, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na niskie zapotrzebowanie i/lub nadmierną liczbę kandydatów spełniających wymagania pracodawców.

Podczas oceny eksperci posługują się danymi na temat liczby ofert pracy oraz liczby osób zarejestrowanych w konkretnym zawodzie. Należy jednak pamiętać, że dane te pełnią funkcję wyłącznie pomocniczą (nie są podstawą analizy). Uczestnicy uwzględniają informacje, których nie ma w statystykach: Czy osoby deklarujące umiejętności w konkretnym zawodzie są w stanie wykonywać pracę na oczekiwanym poziomie, a jeśli tak, to czy na warunkach oferowanych przez pracodawcę? Czy pracodawca jest skłonny takie osoby zatrudnić, a jeśli nie, to dlaczego (problem kwalifikacji, doświadczenia zawodowego, oczekiwań płacowych itp.)?

Uczestnicy paneli oceniają tylko te zawody, które występują na lokalnym rynku pracy. Jeśli nie dysponują wiedzą na temat sytuacji w danym zawodzie, powinni go pominąć – dlatego lista profesji, które ostatecznie znajdują się w prognozie powiatowej, może być krótsza niż maksymalna (licząca 165 pozycji). Po przeprowadzeniu paneli eksperckich w każdym z powiatów tworzony jest Barometr zawodów dla województwa. Powstaje on poprzez agregację informacji zebranych w ramach poszczególnych paneli powiatowych. W wynikach wojewódzkich uwzględniane są tylko zawody, które zostały ocenione w przynajmniej połowie powiatów.

### 1.3. Lista zawodów do badania

Lista zawodów stosowana w Barometrze opiera się na *Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy 2014* (KZiS). Adaptując metodologię Barometru do polskich warunków, kierowano się potrzebą użyteczności dla osób przygotowujących prognozę, jak i dla korzystających z jej wyników. W pierwszej kolejności skompilowano KZiS do 165 grup zawodów (co pozwala ocenić je wszystkie w trakcie jednego kilkugodzinnego spotkania). Skupiono się przy tym na odwzorowaniu grup zawodów funkcjonujących w świadomości pracodawców, osób poszukujących pracy, pośredników pracy i innych osób zainteresowanych rynkiem pracy. Zapropionowana lista zawodów zawiera nazwy grup, które funkcjonują na rynku i są rozpoznawalne dla użytkowników.

**Nazwy kategorii klasyfikacyjnych przyjęte dla potrzeb Barometru nie są w pełni zbieżne z nazwami zawodów i grup z KZiS. Lista do Barometru zawodów jest przygotowana na podstawie KZiS i grupuje nazwy zawodów i specjalności z kodem 4- (grupy elementarne) i 6-cyfrowym (zawody i specjalności) z KZiS. Dokładne sformułowanie nazw grup elementarnych oraz zawodów i specjalności zostało podane w kluczu przejścia, stanowiącym aneks do niniejszej publikacji. Dlatego też możliwe jest każdorazowo odniesienie wyników Barometru zawodów do wyników Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.**

Tworząc listę zawodów ocenianych w Barometrze koncentrowano się na zawodach, które na rynku pracy są licznie reprezentowane przez osoby mogące wykonywać dany zawód i jednocześnie pojawiają się w nich oferty, tzn. prowadzone są w tym zawodzie rekrutacje. Tym samym pominięto pewną liczbę zawodów wynikających z wyboru lub mianowania: parlamentarzystów, polityków, wyższych urzędników administracji rządowej i samorządowej, zawodowych działaczy organizacji członkowskich, rektorów itp. Lista nie uwzględnia również zawodów związanych z funkcjami religijnymi (duchownych i osób konsekrowanych, pracowników z zakresu działalności religijnej) oraz praktykujących niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii. Pominięto także część zawodów artystycznych i sportowych – tych, które wiążą się z działalnością artystyczną lub rozwijaniem profesjonalnej kariery sportowej. Natomiast zawody związane z pracą w placówkach kultury, sportu i rekreacji znalazły się w grupach *animatory kultury i organizatorzy imprez oraz instruktorzy rekreacji i sportu*. Ponadto zawody wymagające uzdolnień artystycznych w zakresie sztuk plastycznych zostały dołączone do grup *plastycy i dekoratorzy wnętrz, projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży, fotografowie*.

Zastosowana w pracach nad listą zawodów do Barometru zasada grupowania zawodów ze względu na zbliżone treści czy dziedziny pracy zawodowej wynika z doświadczeń krajów skandynawskich, z których zaczerpnięto metodologię. W kompilowaniu zawodów w grupy kierowano się możliwością podjęcia pracy przy posiadaniu częściowych kompetencji lub pracy na pokrewnym stanowisku, ale z wyższym niż wymagany poziomem wykształcenia (np. grupa *archiwiści i muzealnicy* złożona jest z grup elementarnych KZiS 2621 *archiwiści i muzealnicy* oraz 4414 *technicy archiwiści i pokrewni*). Z obserwacji lokalnych i regionalnych rynków pracy wynika właśnie takie – dziedziczne – dobieranie pracowników do stanowisk. W sytuacjach, gdy posiadanie określonego poziomu wykształcenia stanowi wymóg na konkretnym lokalnym rynku pracy, uczestnicy panelu oceniającego proszeni są o wskazanie go w komentarzu. Umieszczanie komentarzy do prognoz w serwisie internetowym Barometru daje zainteresowanym odbiorcom (doradcom zawodowym, osobom poszukującym pracy i bardziej biegłym w korzystaniu z informacji) możliwość zapoznania się z uwarunkowaniami lokalnymi.

W Barometrze uwzględniono zawody szkolne (tzn. nauczane w zasadniczych szkołach zawodowych, technikach i szkołach policealnych), przyporządkowując je do grup związanych z konkretnymi zawodami występującymi dość licznie na rynku (np. *blacharz, technik hotelarstwa, florysta*). Z kolei spośród zawodów wiążących się z wykształceniem wyższym pominięto wyłączenie te zawody, co do których podczas dyskusji z ekspertami, koordynatorami wojewódzkimi oraz w zespole badawczym nie było możliwe jednoznaczne przyporządkowanie do już istniejących grup zawodów, a jednocześnie nie osiągnięto konsensusu odnośnie utworzenia nowej grupy, ponieważ na większości lokalnych rynków pracy nie są one reprezentowane na tyle licznie, by możliwa była ich ocena. W efekcie w Barometrze nie została uwzględniona grupa *fizyków*, ponieważ fizyk nie posiadający uprawnień nauczycielskich, ani nie będący pracownikiem naukowym na uczelni czy w instytucie badawczym de facto, w rynkowym sensie, nie wykonuje zawodu fizyka, a jedynie ma takie wykształcenie.

*Klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy* zawiera również grupy elementarne obejmujące pracowników „gdzie indziej niesklasyfikowanych”, tj. takie zawody, których nie da się jednoznacznie przyporządkować do żadnej z pozostałych grup. Połączenie niektórych grup zawodów – podobnych pod względem wymaganych kompetencji i wykonywanych zadań – pozwoliło na sformowanie takich grup, do których można było przyporządkować znaczną część również zawodów typu „gdzie indziej niesklasyfikowani”.

## II. Rynek pracy w Polsce

Obserwowana w Polsce dobra sytuacja na rynku pracy charakteryzuje się wskaźnikami nienotowanymi od transformacji ustrojowej. Liczba pracujących wzrosła w porównaniu z rokiem poprzednim. W II kwartale 2016 roku według danych GUS pracowało 16 mln 182 tys. osób, o 196 tys. (1,1%) więcej niż w II kwartale 2015 roku. Wzrósł również wskaźnik aktywności zawodowej – z 55,8% do 56,2%. Wskaźnik zatrudnienia różnicuje regiony – najwyższy poziom zatrudnienia odnotowano w województwie mazowieckim (56,6%), wielkopolskim (56,1%) oraz pomorskim (54,5%), natomiast najniższy w województwie warmińsko-mazurskim (49,2%), zachodniopomorskim (49,8%) oraz śląskim (49,9%)<sup>1</sup>.

Pośród osób pracujących największą grupę stanowią specjaliści – w II kwartale 2016 roku 19%, przy czym wśród kobiet do tej grupy zalicza się 26,5% (to efekt wymogu wyższego wykształcenia w bardzo wielu zawodach ze sfery budżetowej, w których dominują kobiety – nauczyciele, pielęgniarki i położne itd.). Drugą co do wielkości grupą są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (15%, z dominacją wśród mężczyzn – 23,9%). Trzecia co do wielkości grupa – pracownicy usług i sprzedawcy (13,4% pracujących) – ponownie ma większy udział wśród pań (20,4%)<sup>2</sup>.

Od połowy 2014 roku rośnie przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej. W 2016 roku wzrost ten następował w tempie powyżej 2% rok do roku. W czerwcu 2016 roku zatrudnienie wyniosło 8,46 mln osób w samych tylko podmiotach zatrudniających powyżej 9 osób. Takie podmioty gospodarki narodowej dają zatrudnienie około 40% pracujących w Polsce. W sektorze przedsiębiorstw tempo wzrostu zatrudnienia jest jeszcze większe (od 2,3% r/r w styczniu do 3,2% we wrześniu 2016 roku).

Wzrostowi zatrudnienia towarzyszy wzrost wynagrodzeń. W sektorze przedsiębiorstw jest on większy niż w sferze budżetowej i od początku roku 2016 przyjmował wartości realne z zakresu 4,3-6,1% r/r, czemu sprzyjała utrzymująca się deflacja. Trzeba jednak zaznaczyć, że znaczne zróżnicowanie wynagrodzeń, zarówno między powiatami, jak i branżami, powoduje trudności w pozyskaniu i zatrzymaniu pracowników. W zawodach wysoko opłacanych, m.in. w branży IT, specjaliści są zachęceni do przejść między firmami właśnie finansowymi i niefinansowymi składnikami wynagrodzeń. W zawodach medycznych (*lekarze, pielęgniarki i położne*), opiekuńczych, budowlanych i związanych z transportem atrakcyjniejsze warunki pracy i płacy nadal zachęcają do podejmowania zatrudnienia za granicą. Z kolei w zawodach z branż najniżej opłacanych (sprzedawcy i kasjerzy, zawody robotnicze, *rolnicy i hodowcy*, pracownicy przy pracach prostych) trudno znaleźć w Polsce chętne do pracy, odpowiednio wykwalifikowane osoby, a część z tych, które chciałyby taką pracę podjąć, nie może uzyskać zatrudnienia, gdyż tańsi są pracownicy zza wschodniej granicy.

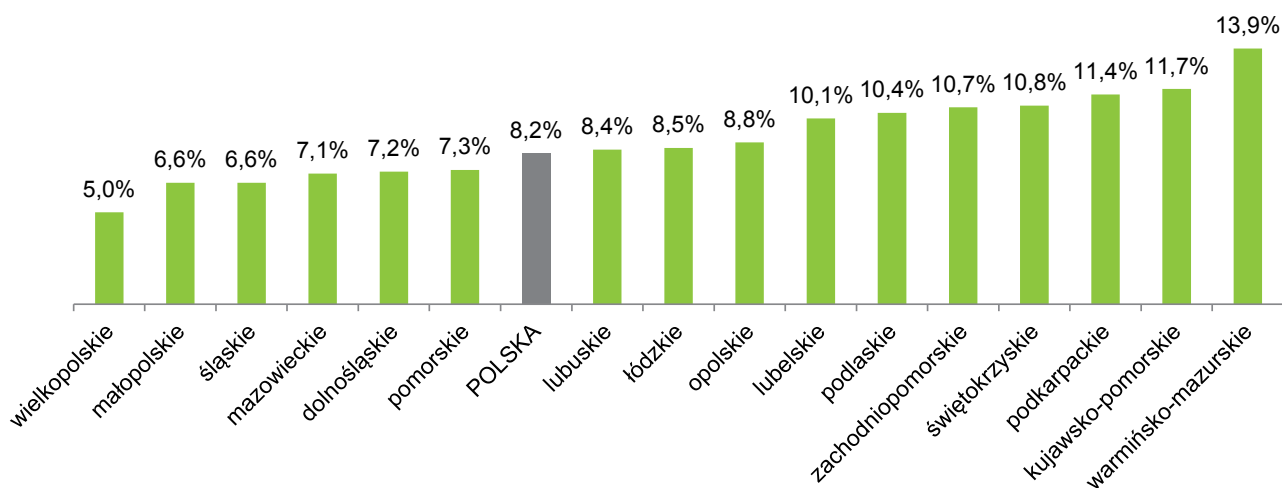
<sup>1</sup> Aktywność ekonomiczna ludności Polski. II kw. 2016, Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2016.

<sup>2</sup> Tamże.

**Wykres 1. Wynagrodzenia w Polsce w I-III kwartałach 2016 roku w relacji do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w Polsce**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL.

Stopa bezrobocia osiągnięta w 2016 roku wartości nienotowane dotąd w Polsce. Bezrobocie rejestrowane spadło w listopadzie do 8,2%, w poszczególnych regionach przyjmując wartości od 5% w Wielkopolsce do 13,9% w województwie warmińsko-mazurskim. W całym kraju w rejestrach bezrobotnych pozostawało ponad 1,3 mln osób. Wysoki jest udział osób długotrwale bezrobotnych, które zwykle z różnych powodów (m.in. zły stan zdrowia, nieaktualne kwalifikacje i uprawnienia zawodowe) nie są gotowe do natychmiastowego podjęcia pracy.

**Wykres 2. Stopa bezrobocia w województwach w listopadzie 2016 roku**

Źródło: Bezrobocie regionalne, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, grudzień 2016, <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/zatrudnienie-i-przeciwdzialanie-bezrobociu/art,8439,bezrobocie-w-listopadzie-8-2.html>.

W całym kraju do powiatowych urzędów pracy w listopadzie 2016 roku zgłoszono 109,3 tys. ofert pracy i aktywizacji zawodowej, o 6,6% mniej niż w październiku. W niektórych województwach ofert zgłoszonych w listopadzie było więcej niż w po-

przednim miesiącu: w dolnośląskim o 10,3% (1066 ofert), w opolskim o 18,6% (660 ofert), w lubuskim o 12,1% (486 ofert), lubelskim o 3,4% (174 oferty) i zachodniopomorskim o 0,1% (7 ofert)<sup>3</sup>.

Duża liczba ofert pracy – zarówno zgłaszanych do powiatowych urzędów pracy, jak i pojawiających się poza nimi – w połączeniu z malejącym bezrobociem i deklaracjami pracodawców prowadzących rekrutację, że coraz trudniej znaleźć odpowiednich kandydatów, wskazuje na stopniowe wyczerpywanie się zasobów pracy w Polsce.

Sygnaly płynące z gospodarki wskazują na prawdopodobieństwo dalszego wzrostu popytu na pracę. Dynamika Produktu Krajowego Brutto (PKB), w 2015 roku przekraczająca 3% (rocznie 3,9%), w tym roku notuje niższe wartości, a w III kwartale 2016 roku spadła do 2,5%. Dotąd w Polsce dopiero około 3,5-procentowa dynamika PKB oznaczała zatrudnieniowy wzrost gospodarczy, choć jej wpływ na wielkość zatrudnienia obserwowany był zazwyczaj z około 1,5-rocznym opóźnieniem. Prognozy rocznej dynamiki PKB za 2016 rok celują w wartość około 3%. Może to sugerować hamowanie wzrostu zatrudnienia na przełomie 2017 i 2018 roku. Do tego czasu prawdopodobny jest wzrost zarówno przeciętnego zatrudnienia, jak i wynagrodzeń oraz dalszy spadek bezrobocia<sup>4</sup>.

Prognozy Ministerstwa Finansów wskazują, że w związku ze wzrostem zapotrzebowania na pracowników oraz spadkiem poziomu bezrobocia wzrost wynagrodzeń będzie następował również w kolejnych latach<sup>5</sup>.

**Tabela 1. Prognoza przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w latach 2017-2020**

	2017	2018	2019	2020
<b>PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ W ZŁ</b>	4263	4485	4731	5001
<b>PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE BRUTTO W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W ZŁ</b>	4538	4774	5037	5327

*Źródło: Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego.*

Zapotrzebowanie na pracowników jest zróżnicowane terytorialnie i branżowo, jednak niewątpliwie większe niż w roku 2015, a w 2017 roku jeszcze się nasili.

Polska, jako jeden z największych krajów UE, dysponuje znaczną liczbą ludności w wieku produkcyjnym. Z uwagi na swoje położenie, stabilne warunki gospodarowania oraz rosnącą siłę nabywczą mieszkańców jest też atrakcyjnym miejscem lokalizacji inwestycji zagranicznych i ekspansji w regionie. Stosunkowo niskie płace i duża dostępność pracowników z wyższym wykształceniem i znajomością języków obcych to niewątpliwie atuty polskiego rynku pracy. Z drugiej strony znajdzie się na nim wiele niedostatków, z których do najważniejszych należy zaliczyć:

- **Niski udział osób aktywnych zawodowo** w ogólnej ludności w wieku produkcyjnym. Według danych Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w II kwartale 2016 roku aktywność zawodową podejmowało ¾ z 22,2 mln osób w wieku produkcyjnym, w tym zatrudnionych było 70,3% z nich.
- **Niedopasowanie rynku pracy:** znaczna liczba osób z nieaktualnymi kompetencjami, przerwą w wykonywaniu zawodu, bez doświadczenia zawodowego, z wykształceniem, na które nie ma zapotrzebowania w firmach; luka pokoleniowa w wielu zawodach robotniczych, związana z zaprzestaniem kształcenia kadr w szkołach zawodowych; inne niedostatki systemu kształcenia zawodowego: niedostateczna ilość praktyk, nauka na przestarzałych urządzeniach, kształcenie nadmiernej liczby uczniów w zawodach modnych, incydentalna współpraca z pracodawcami.
- **Niska skłonność pracodawców do inwestowania w podnoszenie kwalifikacji pracowników**, która stopniowo zmniejsza się, między innymi dzięki dostępności środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego oraz wzrostowi świadomości na temat korzyści z przygotowania pracowników pod potrzeby pracodawcy.

<sup>3</sup> *Bezrobocie regionalne*, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Warszawa, grudzień 2016, <https://www.mpips.gov.pl/aktualnosci-wszystkie/zatrudnienie-i-przeciwdzialanie-bezrobociu/art,8439,bezrobocie-w-listopadzie-8-2.html>.

<sup>4</sup> Por. *Stan i prognoza koniunktury gospodarczej nr 92*, Instytut Badań nad Gospodarką Rynkową, Warszawa, październik 2016.

<sup>5</sup> *Wytyczne dotyczące założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego*, maj 2016: [http://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/2016\\_05\\_wytyczne\\_jst.pdf](http://www.mf.gov.pl/documents/764034/1002167/2016_05_wytyczne_jst.pdf), dostęp: 2016-12-01.

## III. Wyniki Barometru zawodów 2017

### 3.1. Modyfikacja listy zawodów

Na wstępie należy podkreślić, że w porównaniu do ubiegłego roku zmianie uległa lista zawodów. Powodem było dostosowanie listy ocenianych zawodów do aktualnej *Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 roku* (KZiS 2014), a także informacja zwrotna i sugestie płynące od koordynatorów, użytkowników badania oraz z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej. Obecna lista została ograniczona ze 177 do 165 pozycji. Część zawodów została połączona w jedną kategorię (np. *kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, pielęgniarzy i położne, spawacze, murarze i tynkarze*). W innych nastąpił podział na grupy (np. kadrę kierowniczą i menedżerów rozdzielono według sektorów). W niektórych zawodach zmieniona została nazwa w celu włączenia dodatkowej specjalizacji (np. *specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki*).

Konsekwencją przejścia na aktualną klasyfikację są również zmiany na poziomie *średnich grup zawodowych* oraz *elementarnych grup zawodowych* (zgodnie z nazewnictwem KZiS) w poszczególnych kategoriach. Przede wszystkim dodano wiele zawodów nieuwzględnionych na poprzedniej liście. Jednocześnie nastąpiły zmiany w przyporządkowaniu szczegółowych grup, np. *operator wózków jezdniowych* mieści się aktualnie w zawodzie *magazynierzy*, ponieważ na rynku pracy w tym zawodzie nie występują w zasadzie oferty dla osób nie posiadających uprawnień na wózek jezdniowy. Również branża IT, po konsultacji z ekspertami zewnętrznymi, została zmodyfikowana tak, by była bardziej dopasowana do rzeczywistości rynkowej. Jednocześnie tegoroczna lista zawodów umożliwia porównywanie danych z poprzednich lat.

Warto również nadmienić, że analiza wyników na poziomie kraju opiera się na uogólnieniu danych pochodzących z prognoz na poziomie powiatowym. Jej celem jest wyszczególnienie zjawisk, które występują na rynku pracy w przekroju ogólnopolskim, oraz porównanie wyników z poprzednią edycją badania. Najistotniejsze znaczenie w sensie użytkowym mają prognozy powiatowe. To one określają dokładne zapotrzebowanie na dany zawód na konkretnych rynkach pracy.

### 3.2. Podaż pracowników mocno wyeksploatowana

Optymalną sytuacją w Barometrze zawodów jest stan, kiedy wszystkie zawody znajdują się w równowadze. Oznacza to rynek pracy zbalansowany pod kątem liczby ofert pracy i dostępności odpowiednio wykwalifikowanych pracowników. W porównaniu z wynikami zeszłorocznego badania w 2017 roku prognozuje się wyraźne przechylenie zapotrzebowania na pracowników w stronę deficytu, a w konsekwencji coraz częstsze problemy pracodawców z rekrutacją. Taki stan znajduje również potwierdzenie w zmniejszającej się stopie bezrobocia, która osiągnęła w ostatnim czasie rekordowo niski stan<sup>6</sup>.

Eksperci obecni na panelach, zarówno reprezentujący powiatowe urzędy pracy, jak i z innych instytucji zajmujących się rynkiem pracy, podkreślają, że coraz trudniej jest skutecznie realizować zgłaszane oferty pracy. Co więcej, obecna sytuacja na rynku

<sup>6</sup> Według Głównego Urzędu Statystycznego na koniec października 2016 roku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 8,2%, co stanowi najniższy wskaźnik od początku prowadzenia pomiaru.



pracy sprawia, że pracodawcy są skłonni wykazać większą elastyczność przy zatrudnianiu (lub zatrzymaniu) pracowników. Wynagrodzenia w niektórych branżach wzrastają, zmniejsza się liczba umów cywilnoprawnych na rzecz umów o pracę, spada skłonność do podejmowania pracy agencyjnej. Coraz częściej zauważa się chęć doskonalenia zawodowego kandydatów przez firmy, co ma również wymiar praktyczny, ponieważ inwestując w przygotowanie, uczą kandydatów dokładnie takich umiejętności, jakich wymagają. Obserwuje się bardzo duże zainteresowanie Krajowym Funduszem Szkoleniowym – instrumentem wsparcia oferowanym przez powiatowe urzędy pracy. Pracodawcy zaczynają również dostrzegać korzyści płynące ze współpracy bezpośrednio ze szkołami. Dotyczy to zarówno szkół ponadgimnazjalnych (praktyczna nauka zawodu i potencjalnie nowa kadra), jak i szkół wyższych (np. branża IT, studia techniczne inżynierskie).

Bardzo wyraźnie wzrosło zapotrzebowanie na pracowników ze Wschodu, którzy mogą wypełnić lukę deficytową. Podkreśla się, że są oni gotowi wykonywać pracę, do której z uwagi na nieatrakcyjne warunki pracy i płacy nie można znaleźć chętnych wśród rodzimych pracowników i bezrobotnych. Oprócz niższych wymagań mają również reputację solidnych i rzetelnych. Branże, w których najczęściej zatrudnia się obcokrajowców, to *rolnictwo i leśnictwo, branża budowlana, przemysł*. Rośnie zainteresowanie zatrudnianiem osób zza wschodniej granicy wśród firm z innych obszarów, jak branża informatyczna czy *outsourcing*.

Od pewnego czasu coraz częściej używa się określenia *rynek pracownika* i szerokie spektrum branż, w których wystąpią deficyty poszukujących pracy w 2017 roku zdaje się to potwierdzać. Jeśli nie wystąpią nieprzewidziane czynniki, pogarszające sytuację na rynku pracy, to kłopoty z niską podażą kandydatów do pracy jeszcze się pogłębią. Z drugiej strony zauważa się również grupy bezrobotnych, w których występuje nadpodaż i trudności z uzyskaniem zatrudnienia. Taka sytuacja dotyczy przede wszystkim absolwentów szkół (zarówno zasadniczych zawodowych, techników, jak i wybranych kierunków studiów wyższych), a także osób zaawansowanych wiekowo, niezdolnych do pracy w wyuczonym zawodzie ze względu na stan zdrowia.

### 3.3. Sytuacja osób bezrobotnych

W rejestrach powiatowych urzędów pracy najczęściej znajdują się absolwenci szkół ponadgimnazjalnych oraz wybranych kierunków studiów wyższych, osoby bez prawa do wykonywania zawodu, a także osoby po 45 roku życia, którym stan zdrowia nie pozwala na pracę w wyuczonym fachu.

W przypadku absolwentów ciągle aktualna jest sytuacja niewłaściwych wyborów edukacyjnych, jak również niska jakość kształcenia, przede wszystkim na poziomie ponadgimnazjalnym. W konsekwencji nie spełniają oni minimalnych wymagań pracodawców<sup>7</sup>. W rejestrach powiatowych urzędów pracy znajduje się wiele *fryzjerów, kosmetyczek, piekarzy, kucharzy czy mechaników pojazdów samochodowych*. Jednak ich umiejętności i kwalifikacje nie pozwalają zaliczyć ich do potencjalnych kandydatów do pracy. Dodatkowo wspomina się o bardzo dużej nadwyżce absolwentów techników, którzy nie posiadają praktycznego przygotowania do wykonywania zawodu, a kierunek kształcenia często jest na zbyt ogólnym poziomie, by uzyskać konkretną kwalifikację, która pomogłaby w poszukiwaniu zatrudnienia zaraz po ukończeniu szkoły (np. *ekonomiści, technicy technologii żywności czy technicy mechanicy*).

W innej sytuacji są osoby starsze, które z powodów zdrowotnych nie mogą pracować w zawodzie. W ich przypadku często wspomina się o barierach mentalnych oraz braku chęci przekwalifikowania się. Należałoby zatem skoncentrować wsparcie publicznych służb zatrudnienia do absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (technikum oraz zasadnicze szkoły zawodowe) oraz osób starszych, by umożliwić im nabycie odpowiednich kwalifikacji lub naukę zawodu, na który na danym terenie występuje zapotrzebowanie.

### 3.4. Wyniki Barometru zawodów w Polsce

Prognoza zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych w Polsce w 2017 roku przedstawiona została na poniższym plakacie. Wyniki uwzględniają pełną listę zawodów wykorzystywaną w badaniu. Nowe zawody deficytowe w roku 2017 to: cieśle i stolarze budowlani, fryzjerzy, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, monterzy instalacji budowlanych, murarze i tynkarze, operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej, piekarze i ślusarze.

<sup>7</sup> Osoby, które nie chcą wykonywać danego zawodu, zgodnie z metodologią Barometru zawodów nie są traktowane jako poszukujące pracy w tym zawodzie.

# Barometr zawodów 2017

## Polska

[www.barometrzasawodow.pl](http://www.barometrzasawodow.pl)

### DEFICYT

Cieśle i stolarze budowlani  
 Dekarze i blacharze budowlani  
 Elektromechanicy i elektrycy  
 Fryzjerzy  
 Kierownicy autobusów  
 Kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
 Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
 Kucharze

Mechanicy pojazdów samochodowych  
 Monterzy instalacji budowlanych  
 Murarze i tynkarze  
 Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
 Operatorzy obrabiarek skrawających  
 Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
 Piekarze  
 Pielęgniarki i położne

Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych  
 Przedstawiciele handlowi  
 Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
 Samodzielni księgowi  
 Spawacze  
 Szefowie kuchni  
 Ślusarze

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
 Agenci ubezpieczeniowi  
 Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
 Animatorzy kultury i organizatorzy imprez  
 Architekci i urbanisci  
 Architekci krajobrazu  
 Archiwiści i muzealnicy  
 Asystenci i technicy dentyści  
 Betoniarze i zbrojarze  
 Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
 Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy  
 Blacharze i lakiernicy samochodowi  
 Brukarze  
 Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła  
 Cukiernicy  
 Dentyści  
 Diagnostycy samochodowi  
 Dziennikarze i redaktorzy  
 Farmaceuci  
 Filolodzy i tłumacze  
 Fizjoterapeuci i masażyści  
 Floryści  
 Fotografowie  
 Geodeci i kartografowie  
 Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
 Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych  
 Graficy komputerowi  
 Inspektorzy nadzoru budowlanego  
 Instruktorzy nauki jazdy  
 Instruktorzy rekreacji i sportu  
 Inżynierowie budownictwa  
 Inżynierowie chemicy i chemicy  
 Inżynierowie elektrycy i energetycy  
 Inżynierowie inżynierii środowiska  
 Inżynierowie mechanicy  
 Kamieniarze  
 Kelnerzy i barmani  
 Kierownicy samochodów osobowych  
 Kierownicy budowy  
 Kierownicy ds. produkcji  
 Kierownicy ds. usług  
 Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
 Kierownicy sprzedaży  
 Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych  
 Kosmetyczki  
 Lakiernicy

Lekarze  
 Listonosze i kurierzy  
 Magazynierzy  
 Malarze budowlani  
 Marynarze, pracownicy obsługi statków i portów  
 Masarze i przetwórcy ryb  
 Mechanicy maszyn i urządzeń  
 Meteorolodzy, geolodzy, geografowie  
 Monterzy elektroniki  
 Monterzy konstrukcji metalowych  
 Monterzy maszyn i urządzeń  
 Monterzy okien i szklarzy  
 Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
 Nauczyciele nauczania początkowego  
 Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
 Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
 Nauczyciele przedszkoli  
 Nauczyciele szkół specjalnych  
 Obuwnicy  
 Ogrodnicy i sadownicy  
 Operatorzy aparatury medycznej  
 Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych  
 Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
 Operatorzy maszyn włókienniczych  
 Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
 Opiekunki dziecięce  
 Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
 Plastyki, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
 Pomoce kuchenne  
 Pomoce w gospodarstwie domowym  
 Posadzkarze  
 Pozostali specjaliści edukacji  
 Pracownicy administracyjni i biurowi  
 Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
 Pracownicy ds. jakości  
 Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
 Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
 Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
 Pracownicy myjni, pralni i prasowalni  
 Pracownicy obsługi ruchu lotniczego  
 Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
 Pracownicy ochrony fizycznej  
 Pracownicy poczty  
 Pracownicy poligraficzni

Pracownicy przetwórstwa metali  
 Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
 Pracownicy służb mundurowych  
 Pracownicy socjalni  
 Pracownicy sprzedaży internetowej  
 Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
 Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
 Prawnicy  
 Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
 Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
 Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
 Psycholodzy i psychoterapeuci  
 Ratownicy medyczni  
 Recepcjoniści i rejestratorzy  
 Robotnicy budowlani  
 Robotnicy leśni  
 Robotnicy obróbki skóry  
 Rolnicy i hodowcy  
 Rybacy  
 Sekretarki i asystenci  
 Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
 Specjaliści ds. finansowych  
 Specjaliści ds. organizacji produkcji  
 Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
 Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
 Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
 Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
 Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
 Specjaliści telekomunikacji  
 Spedytorzy i logistycy  
 Sprzątaczkę i pokojowe  
 Sprzedawcy i kasjerzy  
 Tapicerzy  
 Technicy budownictwa  
 Technicy elektrycy  
 Technicy informatycy  
 Technicy mechanicy  
 Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie  
 Terapeuci zajęciowi  
 Weterynarze  
 Windykatorzy  
 Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
 Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
 Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
 Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących

Pedagodzy  
 Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej  
 Specjaliści administracji publicznej

Specjaliści technologii żywności i żywienia

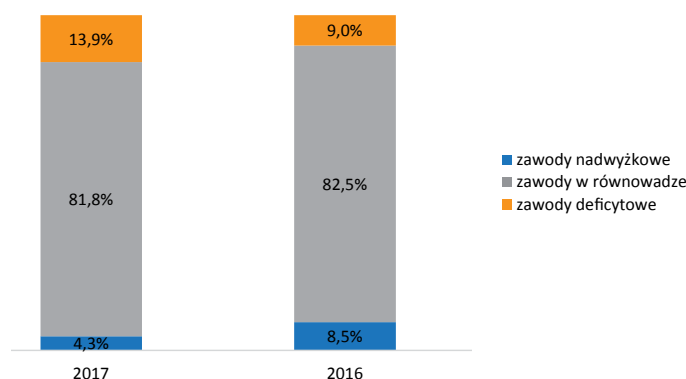
„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki ogólnopolskie uwzględniają pełną listę zawodów wykorzystywaną w badaniu.



### 3.4.1. Pogłębiający się deficyt

Barometr zawodów jest badaniem jakościowym, lecz jego metodologia oraz wystandaryzowany sposób zbierania danych pozwalają na podsumowania ilościowe, dzięki którym można zaobserwować zmiany zachodzące na rynku. Zestawiając ze sobą wyniki wszystkich 380 powiatów w kraju, w 2017 roku prognozuje się 23 zawody w deficycie. Stanowi to 13,9% kategorii z listy zawodów<sup>8</sup>. W 2016 roku odsetek ten wyniósł 9,0%, czyli o 4,9 pkt. proc. mniej niż obecnie. Zawodów, w których przewiduje się równowagę popytu i podaży w 2017 roku będzie 135, czyli 81,8% całości (82,5% w 2016 r.). Z kolei zawodów, w których eksperci spodziewają się większej liczby kandydatów do pracy niż ofert dostępnych na rynku, ma być zaledwie 7 (4,3%) i ich udział zmniejszył się o połowę w porównaniu do ubiegłego roku, w którym odsetek zawodów nadwyżkowych wyniósł 8,5%. Można zatem zauważyć, że nastąpił wyraźny wzrost udziału zawodów deficytowych i spadek udziału zawodów nadwyżkowych.

**Wykres 3. Udział zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Barometrze zawodów 2016 i 2017**



Źródło: Opracowanie własne.

Aby dany zawód został zaliczony jako ten, w którym trudno będzie znaleźć odpowiednio wykwalifikowanych pracowników, musiał być oceniony jako deficytowy w ponad 50% powiatów. Wśród zawodów zaliczonych do tej kategorii są niemal wszystkie, które były w niej w poprzedniej edycji badania (z wyjątkiem zawodów *kierownicy budowy* oraz *specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki*). Dokładniejsza analiza pozwala również zauważyć większy udział wskaźników deficytów w tych zawodach niż rok wcześniej (patrz: tabela poniżej). Tylko dwa zawody z niedoborem pracowników w 2016 roku w prognozie tegorocznej zostały ocenione jako deficytowe w mniejszej liczbie powiatów. Jedenaście zawodów przeszło do grupy zawodów deficytowych ze stanu równowagi.

**Tabela 2. Zawody deficytowe w Polsce w 2017 roku**

LP.	ZAWODY DEFICYTOWE 2017	% WSKAZAŃ DEFICYT 2017 <sup>9</sup>	% WSKAZAŃ DEFICYT 2016
1.	kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	▲ 95,5%	78,9%
2.	spawacz	▲ 83,2%	73,9%
3.	pielęgniarki i położne	▲ 73,2%	64,0%
4.	samodzielni księgowi	▲ 71,0%	59,1%
5.	krawcy i pracownicy produkcji odzieży	▲ 66,8%	53,7%
6.	kierowcy autobusów	▲ 65,7%	57,1%
7.	kucharze	▲ 65,5%	44,2%
8.	fryzjerzy	▲ 64,2%	49,7%
9.	operatorzy obrabiarek skrawających	▲ 62,6%	51,9%
10.	cieśle i stolarze budowlani	▲ 62,1%	54,8%
11.	piekarze	▲ 62,0%	48,4%
12.	pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych	▼ 60,9%	67,5%
13.	dekarze i blacharze budowlani	▲ 59,4%	54,7%

<sup>8</sup> W tegorocznym zestawieniu ogólnopolskim znalazły się wszystkie zawody z listy zawodów (100% = 165). Jest to zmiana w porównaniu do zeszłorocznej analizy, w której zastosowano algorytm wykluczający zawody nie oceniane w przynajmniej połowie powiatów. Uznano, że na poziomie ogólnopolskim powinno się uwzględniać wszystkie zawody występujące na rynku pracy, bez względu na ich specyfikę bądź specjalizację regionalne lub lokalne. Wyniki wojewódzkie nadal zawierają algorytm wykluczający niektóre zawody.

<sup>9</sup> Stosunek liczby wskaźników odpowiedzi *deficyt i duży deficyt poszukujących pracy* do wszystkich odpowiedzi, w powiatach, w których dany zawód został oceniony.

LP.	ZAWODY DEFICYTOWE 2017	% WSKAZAŃ DEFICYT 2017 <sup>9</sup>	% WSKAZAŃ DEFICYT 2016
14.	szeferowie kuchni	▲ 59,2%	55,2%
15.	murarze i tynkarze	▲ 57,6%	46,3%
16.	mechanicy pojazdów samochodowych	▲ 56,8%	40,3%
17.	operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	▲ 55,5%	36,7%
18.	elektromechanicy i elektrycy	▲ 54,4%	37,1%
19.	robotnicy obróbki drewna i stolarze	▲ 54,4%	40,5%
20.	ślusarze	▲ 54,2%	40,6%
21.	przedstawiciele handlowi	▼ 51,6%	53,8%
22.	opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	▲ 51,3%	48,8%
23.	monterzy instalacji budowlanych	▲ 50,0%	42,8%

**LEGENDA:** ■ DEFICYT ■ RÓWNOWAGA ▲ WZROST 2017 ▼ SPADEK 2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników Barometru zawodów 2016-17.

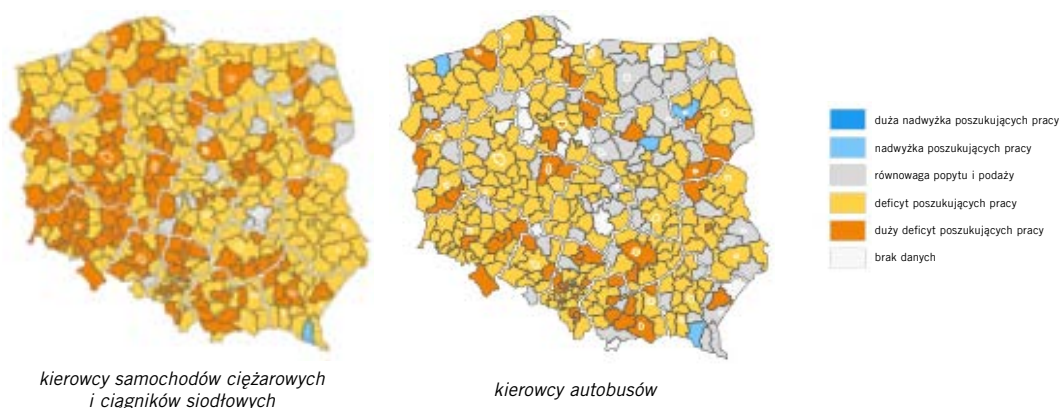
Niedobór personelu w 2017 roku dotyczył będzie różnych branż. Najwięcej problemów ze znalezieniem odpowiednich osób do pracy można się spodziewać w branżach związanych z budownictwem i przemysłem (m.in. *spawacze, krawcy i pracownicy produkcji odzieży, cieśle i stolarze budowlani, murarze i tynkarze, monterzy instalacji budowlanych*). Inne branże to gastronomia (*szeferowie kuchni i kucharze*), służba zdrowia i usługi medyczne (*pielęgniarki i położne, opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej*), transport (bardzo duży deficyt *kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych*, a także *kierowców autobusów*) oraz usługi (*fryzjerzy, mechanicy pojazdów samochodowych*). Widoczne są niedobory zarówno wśród robotników wykwalifikowanych, jak i specjalistów (np. *samodzielni księgowi*). Jako główne przyczyny deficytów eksperci wskazywali przede wszystkim:

- **Brak doświadczenia zawodowego** – ciągle jest to podstawowy wymóg przy rekrutacji w większości branż. W niektórych zawodach, nawet w przypadku posiadania uprawnień i certyfikatów, nie są zatrudniane osoby, które mają pełne przygotowanie zawodowe oraz skończone kursy i certyfikaty. Pracodawcy są niechętni, by powierzać drogi sprzęt i odpowiedzialne zadania osobom bez potwierzonego doświadczenia. Taka sytuacja dotyczy np. *spawaczy i operatorów maszyn*. Z drugiej strony są branże, które bardzo szybko wchłaniają niedoświadczonych pracowników, jeszcze w trakcie kształcenia, ponieważ pracodawcy zdają sobie sprawę z występującego deficytu na rynku. Wolą sami zainwestować w umiejętności nowego pracownika, niż mieć później problem z rekrutacją (np. branża IT, *inżynierowie budownictwa*).
- **Niewielka liczba kandydatów dostępnych na rynku** – brakuje przede wszystkim specjalistów (np. *samodzielni księgowi, szefowie kuchni*) oraz robotników wykwalifikowanych (np. *spawacze, zawody budowlane*). Zdarza się, że pomimo wielu zgłoszeń żaden kandydat nie spełnia oczekiwań pracodawcy, szczególnie na stanowiskach kierowniczych.
- **Brak lub wygasające uprawnienia** – w wielu branżach wymaga się konkretnych uprawnień do wykonywania zawodu dany zawód. Kursy często są kosztowne oraz czasochłonne. Nie dają również gwarancji zatrudnienia, gdy osobie brakuje doświadczenia (np. *spawacze*). Ponadto są zawody, w których przerwa wiąże się z dezaktualizacją uprawnień (przede wszystkim *pielęgniarki*).
- **Nieatrakcyjne wynagrodzenie w stosunku do wykonywanej pracy** – jest to bardzo częsty powód niepodejmowania przez bezrobotnych zatrudnienia. Stąd coraz częstsze zatrudnianie osób ze Wschodu oraz większe problemy w takich obszarach, jak rolnictwo i leśnictwo czy przetwórstwo spożywcze. Są również zawody, w których płaca nominalna jest relatywnie wysoka, lecz charakter zajęcia powoduje, że osoba wykwalifikowana uzna ją za zbyt niską (np. *kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych*). Bardzo wiele osób zdaje sobie sprawę z problemów pracodawców, stąd często liczą na wyższe zarobki niż do tej pory.
- **Praca poza miejscem zamieszkania (delegacje) oraz problemy z mobilnością** – wiele osób nie jest skłonnych do podjęcia zatrudnienia, jeśli wiąże się to z częstymi wyjazdami i przebywaniem poza miejscem zamieszkania (np. *kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, zawody budowlane*). Innym problemem, szczególnie w mniejszych miejscowościach, jest brak infrastruktury komunikacyjnej. Często nie ma możliwości dojazdu do pracy w innej miejscowości niż ta, w której dana osoba mieszka (brak wystarczającej oferty komunikacji publicznej) lub nie jest to dla niej opłacalne.
- **Nieatrakcyjne lub szkodliwe warunki pracy** – dotyczy to przede wszystkim miejsc pracy, w których występują następujące czynniki: praca zmianowa (np. w godzinach nocnych), niskie lub wysokie temperatury (np. w chłodni lub w hucie), praca na wysokościach, praca „na akord” (np. *krawcy i pracownicy produkcji odzieży*).

- **Luka pokoleniowa** – brak ciągłego kształcenia w niektórych zawodach lub niepopularność kierunków. Dotyczy to zarówno prac prostych (np. *krawcy i pracownicy produkcji odzieży*), jak i zawodów specjalistycznych, tj. *pielęgniarki i położne*.
- **Nieumiejętność zarządzania wiekiem** – budowanie zespołów pracowniczych złożonych z osób w tym samym wieku, co utrudnia przekazywanie i zatrzymywanie wiedzy w firmie oraz zapewnienie ciągłości pokoleniowej w zakładach.

Najczęściej wskazywanym zawodem deficytowym w skali kraju jest zawód *kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych*. Był on oceniony we wszystkich powiatach w Polsce, a w 363 (95,5%) prognozowany jest deficyt lub duży deficyt poszukujących pracy. Na rynku od wielu miesięcy obserwuje się brak kierowców. Główne przyczyny takiego stanu rzeczy to niechęć osób do pracy w delegacjach (szczególnie zagranicznych), brak znajomości języka obcego, a także brak wymaganych uprawnień. Pomimo tego, że pracodawcy proponują lepsze wynagrodzenie oraz pełne przygotowanie zawodowe, łącznie z uzyskaniem uprawnień, nie udaje im się znaleźć odpowiedniej liczby kandydatów. Doraźnym rozwiązaniem jest zatrudnianie osób zza wschodniej granicy, jednak bez konkretnych działań wspierających transport samochodowy kryzys będzie się pogłębiał. Podobna sytuacja (szczególnie w dużych aglomeracjach miejskich) dotyczy *kierowców autobusów*.

**Mapa 1. Relacja między dostępną siłą roboczą a zapotrzebowaniem na pracowników – kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych i kierowcy autobusów**



### 3.4.2. Zmniejszająca się nadwyżka

Obecna sytuacja na rynku pracy wskazuje wyraźnie na niedobór odpowiednio wykwalifikowanych osób na rynku, stąd niewiele jest zawodów i branż, w których obecnie występuje nadpodaż pracowników. Wśród zawodów nadwyżkowych w 2017 roku znalazły się przede wszystkim takie, w których obserwuje się dużą liczbę absolwentów techników oraz studiów wyższych. Zaliczono do nich zarówno *techników ekonomistów* i *techników hotelarstwa*, jak i *specjalistów administracji publicznej*, *pedagogów* czy *nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących*.

**Tabela 3. Zawody nadwyżkowe w Polsce w 2017 roku**

LP.	ZAWODY NADWYŻKOWE 2017	% WSKAZAŃ NADWYŻKA 2017	% WSKAZAŃ NADWYŻKA 2016
1.	ekonomiści	▼ 82,8%	92,8%
2.	pedagodzy	▼ 73,8%	86,7%
3.	filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	▼ 68,7%	84,4%
4.	specjaliści technologii żywności i żywienia	▼ 64,1%	81,9%
5.	pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	▼ 61,2%	65,1%
6.	specjaliści administracji publicznej	▼ 59,4%	71,9%
7.	nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	▼ 56,7%	57,9%

**LEGENDA:** ▼ SPADEK 2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników Barometru zawodów 2017.

Każdy z zawodów wskazywanych w nadwyżce, w porównaniu z rokiem ubiegłym, miał mniejszą liczbę wskazań (patrz: tabela powyżej). Uczestnicy paneli do głównych przyczyn nadwyżek zaliczyli:

- **Niedostosowanie oferty edukacyjnej do realiów rynku pracy** – „nadprodukcja” absolwentów na danym terenie oraz kształcenie w obszarze, w którym są małe szanse na uzyskanie zatrudnienia (np. *specjaliści administracji publicznej, filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy, pedagogzy, nauczyciele*).
- **Bardzo duża liczba chętnych do pracy w danym zawodzie** – przede wszystkim dotyczy to pracy biurowej, ciągle ocenianej przez wiele osób jako „praca marzeń”. Pracownicy powiatowych urzędów pracy podkreślają, że do tego typu pracy bardzo szybko znajdują chętnych osoby. Inną sprawą jest to, że wiele osób nie posiada podstawowych kwalifikacji wymaganych w tego typu pracy, czyli m.in. obsługi komputera, odpowiedniej kultury osobistej oraz często komunikatywnej znajomości języka angielskiego.
- **Zmniejszające się zapotrzebowanie na dany zawód** – w przyszłym roku może to dotyczyć w szczególności *nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących*, z powodu ciągłego niżu demograficznego. Ponadto wiele osób wskazuje mniejsze zapotrzebowanie na *ekonomistów*, ponieważ zawód pod taką nazwą już praktycznie nie występuje na rynku pracy. Innym zawodem, na który zmniejsza się zapotrzebowanie, jest *malarz budowlany* – ten zawód nie występuje w formie samodzielnej i najczęściej jest on powiązany bezpośrednio z tzw. *robotnikami budowlanymi lub technologami robót wykończeniowych w budownictwie*.

Pomimo pogłębiającego się deficytu i problemów pracodawców z rekrutacją należy pamiętać, że rynek pracy w Polsce jest mocno spolaryzowany, szczególnie jeśli porównać rynki wielkomiejskie z mniejszymi miejscowościami, które nie są położone w pobliżu dużych ośrodków. W tego typu miejscowościach ciągle istnieje problem z uzyskaniem dobrej pracy, młode osoby mają ograniczone możliwości, a infrastruktura i transport publiczny nie pozwalają na swobodną mobilność i pracę poza miejscem zamieszkania.

W 2017 roku udział zawodów w równowadze będzie niemal identyczny, jak rok wcześniej (nieistotna różnica 0,7 pkt. proc.). Jednak wiele zawodów będących w równowadze w 2016 roku przeszło do kategorii deficytowych (por. tabelę *zawody deficytowe w Polsce 2017*), natomiast, niejako na ich miejsce, pojawiły się zawody, które wcześniej należały do grupy zawodów nadwyżkowych. Jedynie dwa zawody zaliczane do deficytów w roku ubiegłym znalazły się w nowej prognozie w równowadze. Dokładne zmiany sytuacji w zawodach, w których w skali kraju prognozuje się równowagę popytu i podaży, ilustruje tabela poniżej.

**Tabela 4. Zawody w kategorii równowaga w 2017 roku w Polsce, które w zeszłym roku stanowiły deficyt lub nadwyżkę**

ZAWODY PRZECHODZĄCE DO RÓWNOWAGI W 2017	
DEFICYT → RÓWNOWAGA	NADWYŻKA → RÓWNOWAGA
specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki	technicy informatycy
kierownicy budowy	technicy budownictwa
	specjaliści rolnictwa i leśnictwa
	nauczyciele nauczania początkowego
	pracownicy administracyjni i biurowi
	socjologowie i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
	rolnicy i hodowcy
	technicy mechanicy

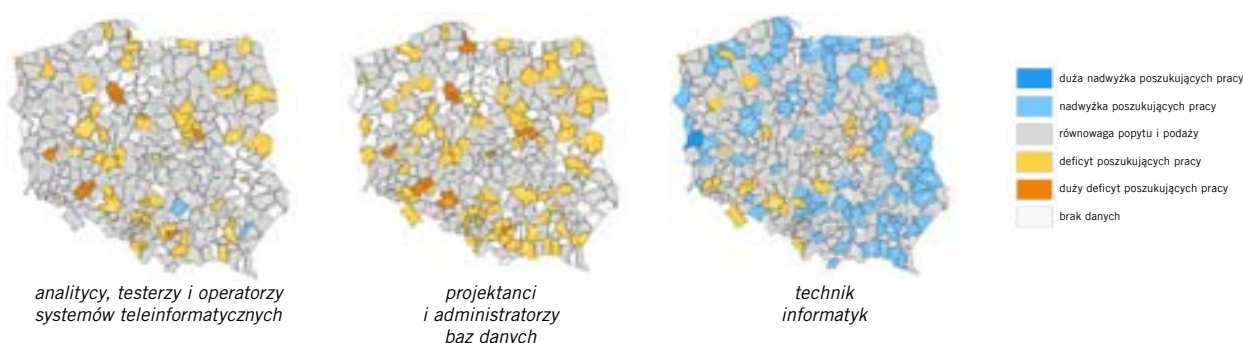
Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników Barometru zawodów 2017.

### 3.5. Zróżnicowanie szans na pracę

Analizie poddano również miasta wojewódzkie. Dzięki temu można zaobserwować istotne różnice między sytuacją w dużych miastach a mniejszymi rynkami pracy. Tutaj również liczba zawodów deficytowych powiększyła się w stosunku do ubiegłego roku. Obecnie aż w 37% zawodów będzie problem ze znalezieniem pracowników, w 2016 roku było to 31%. Na liście zawodów deficytowych znalazło się o 42 zawody więcej niż w zestawieniu dla całego kraju.

Charakterystyczne dla dużych miast jest występowanie deficytów wśród zawodów ocenianych w skali kraju czy województwa jako zrównoważone. Wyróżniającymi się branżami są przede wszystkim te związane z rynkiem IT oraz z usługami BPO/SSC (*outsourcing*). Duże zapotrzebowanie na specjalistów IT, czyli programistów, administratorów baz danych oraz operatorów systemów informatycznych, występuje przede wszystkim na obszarach wielkomiejskich. Osoba posiadająca odpowiednie umiejętności nie będzie miała żadnych problemów, aby uzyskać dobrze płatną pracę. Co więcej, pracodawcy są gotowi zatrudniać osoby bez pełnego przygotowania – poszukiwani są pracownicy w trakcie studiów. W mniejszych miejscowościach popyt jest zgłaszany głównie na usługi z zakresu obsługi informatycznej w instytucjach i firmach, przez co nie ma tam tak dużego zapotrzebowania na specjalistów, jak w dużych miastach. Ciekawym przypadkiem jest *technik informatyk*, który często był wskazywany przez panelistów jako zawód nadwyżkowy. Nadwyżka dotyczy przede wszystkim osób, które nauczyły się obsługi sieci informatycznych i sprzętu i nie decydują się na kontynuowanie nauki na poziomie studiów wyższych czy specjalizację i zdobywanie certyfikatów branżowych. Lokalne rynki pracy nie posiadają odpowiedniej liczby ofert, żeby wszyscy technicy informatycy uzyskali zatrudnienie zgodne ze swoim wykształceniem.

## Mapa 2. Zróżnicowanie na zapotrzebowanie w branży IT w zależności od specjalizacji i poziomu wykształcenia



Ponadto w większości miast wojewódzkich odczuwalny będzie deficyt w służbie zdrowia (*lekarze, pielęgniarki i położne*) oraz wśród specjalistów (np. *samodzielni księgowi*). Także osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym i technicznym będą miały duże szanse na uzyskanie zatrudnienia – między innymi w takich zawodach, jak *fryzjerzy, piekarze, cukiernicy, robotnicy budowlani* o różnych specjalnościach, *operatorzy maszyn, monterzy* czy *technicy mechanicznej*. W miastach duże zapotrzebowanie na pracowników można również zidentyfikować w zawodach, w których nie są wymagane wysokie kwalifikacje: do deficytów zalicza się tu między innymi *sprzątaczkę i pokojowe, sprzedawców i kasjerów*, czy choćby *pracowników ochrony fizycznej* (do których zaliczono osoby pilnujące mienia).

### 3.6. Zawody deficytowe i nadwyżkowe w poszczególnych województwach

Zróżnicowanie szans na pracę uzależnione jest nie tylko od wielkości rynku pracy, ale także od specyficznego położenia geograficznego. Obok ogólnych tendencji występują charakterystyczne dla poszczególnych województw warunki, determinujące możliwość uzyskania zatrudnienia oraz znalezienia odpowiedniego pracownika na wolne stanowisko. Czynniki takie jak położenie blisko granic kraju, obecność ośrodków kształcenia, infrastruktura komunikacyjna czy pozyskane środki z funduszy unijnych pozostające w dyspozycji województw wpływają na strukturę zatrudnienia i procesy zachodzące na lokalnych rynkach pracy.

W województwie **dolnośląskim** w 2017 roku pogłębiać się będą tendencje występujące już wcześniej na rynku pracy – wśród zawodów deficytowych znajdują się między innymi specjaliści i fachowcy w zawodach budowlanych, specjaliści w przemyśle i kierowcy posiadający kategorię prawa jazdy wyższą niż B. Także branża usługowa zacznie odczuwać niedobór pracowników – będą to fryzjerzy i fizjoterapeuci. Problemu ze znalezieniem pracy nie powinni mieć również pracownicy produkcyjni i monterzy. Wśród zawodów nadwyżkowych w województwie dolnośląskim znaleźli się jedynie ekonomiści – problem dotyczy głównie absolwentów techników, ale także osób z wykształceniem wyższym, w związku z popularnością tego kierunku kształcenia.

W prognozie dla województwa **kujawsko-pomorskiego** wskazano 40 grup zawodów deficytowych – dotyczą one głównie branży transportowej, budowlanej oraz specjalistów, między innymi grafików komputerowych, samodzielnych księgowych, inżynierów mechaników czy inżynierów budownictwa. Dla potencjalnych pracowników problem może stanowić brak transportu publicznego umożliwiającego dojazd do pracy w godzinach nocnych. Wśród zawodów nadwyżkowych, zgodnie z ogólną tendencją, znaleźli się absolwenci popularnych kierunków kształcenia, humaniści oraz inżynierowie chemicy i chemicy, nieposiadający aktualnych kwalifikacji zawodowych.



Województwo **lubelskie** w 2017 roku zmieni się pod względem zapotrzebowania na pracowników – prognozowany jest spadek zapotrzebowania na nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, nauczycieli nauczania początkowego oraz pracowników poczty, wzrost natomiast nastąpi wśród opiekunów osób starszych lub niepełnosprawnych, kierowców samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, pielęgniarek i położnych oraz spedytorów i logistyków. Wśród zawodów nadwyżkowych dominują pedagodzy, ekonomiści oraz filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy. Zgodnie z ocenami ekspertów istnieją pewne zawody, w których pracodawcy cyklicznie korzystają z form subsydiowanych (głównie staży) – są to między innymi pracownicy administracyjni i biurowi, gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorca czy recepcjoniści i rejestratorzy.

W województwie **lubuskim** wyróżniono 49 zawodów deficytowych i 3 nadwyżkowe, które wpisują się w ogólnokrajowe trendy. Lokalne rynki pracy są mocno zróżnicowane. Najwięcej zawodów deficytowych odnotowano w powiecie gorzowskim grodzkim i ziemskim, najmniej w powiecie świebodzińskim. Jednym z problemów występujących w województwie jest deficyt wysoko wykwalifikowanej kadry, spowodowany odpływem specjalistów ze względu na niesatysfakcjonujące zarobki oferowane przez lubuskich pracodawców.

Województwo **łódzkie** jest silnie zróżnicowane – w powiatach, na terenie których funkcjonuje Łódzka Specjalna Strefa Ekonomiczna, rynek pracy rozwija się dynamicznie, a pracodawcy odczuwają stały niedobór pracowników. Prowadzi to do obniżania stawianych przed nimi wymagań – kwalifikacje zawodowe i wykształcenie stają się mniej istotne na stanowiskach niższego i średniego szczebla. Jednocześnie obserwuje się podejmowanie pracy poniżej kwalifikacji lub niezgodnej z wyuczonym zawodem. Niezależnie od wykształcenia w większości grup zawodów występuje problem niskich zarobków.

W prognozie na 2017 rok dla województwa **małopolskiego** obserwuje się kontynuację tendencji występujących na rynku pracy od kilku lat. Przewiduje się wystąpienie 32 zawodów deficytowych i 16 nadwyżkowych. Prawie wszystkie zawody prognozowane jako nadwyżkowe były sklasyfikowane do tej kategorii w poprzednich edycjach badania. Wśród zawodów deficytowych wyróżnić można grupy zawodów z branży budowlanej, transportowej, produkcyjnej, gastronomicznej, medycznej oraz informatycznej. Problem ze znalezieniem odpowiednich kandydatów do pracy wynika z wielu czynników – jest to między innymi praca w trudnych warunkach, brak wymaganych umiejętności, wiek i stan zdrowia potencjalnych pracowników oraz wynagrodzenia nieadekwatne do charakteru pracy lub stanowiska.

Województwo **mazowieckie** stanowi największy rynek pracy w Polsce, jednak wewnętrzne zróżnicowanie sprawia, że prognozy dla poszczególnych powiatów nie są jednolite. W zestawieniu wojewódzkim przewiduje się deficyt w 6 grupach zawodów, natomiast 5 zawodów zostało sklasyfikowanych jako nadwyżkowe. Są jednak powiaty, jak makowski, w których prognozuje się 1 zawód deficytowy, czy szydłowiecki (2 zawody) oraz takie jak Warszawa z deficytem w 78 zawodach, czy powiat otwocki, w którym 85 zawodów zostało włączonych do tej kategorii. W skali województwa za deficytowe zostały uznane takie zawody jak: spawacze, kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych, kierowcy autobusów, pielęgniarki i położne, kucharze i fryzjerzy. Osoby w tych zawodach figurują w rejestrach urzędów pracy, jednak z różnych przyczyn nie mogą podjąć zatrudnienia. Stołeczny rynek pracy przyciąga pracowników z różnych rejonów kraju, a na tle województwa wyróżnia go branża e-commerce. Problemem jest fakt, iż kompetencje kandydatów do pracy nie nadążają za zmianami na rynku pracy, w związku z czym utrudnione jest poszukiwanie odpowiednich pracowników na wyższe stanowiska.

W województwie **opolskim** przewiduje się znacznie mniej zawodów nadwyżkowych – w prognozie na 2016 rok było ich 15, natomiast na rok 2017 – tylko 8. Pojawiły się także zawody, które przeszły z grupy nadwyżkowych do deficytowych – są to fizjoterapeuci i masażyści oraz pracownicy socjalni. Jednym z najbardziej nadwyżkowych zawodów będą ekonomiści – absolwenci techników oraz wyższych uczelni. Problem deficytu fryzjerów i piekarzy, pomimo wielu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych rejestrujących się w urzędach pracy, wynika z braku chęci do pracy w wyuczonym zawodzie bądź braku wymaganych umiejętności.

Według prognozy na rok 2017 w województwie **podkarpackim** pracodawcy będą poszukiwać głównie specjalistów i personelu średniego szczebla, robotników wykwalifikowanych oraz sprzedawców i pracowników sektora usług. W skali województwa przewiduje się, że 24 zawody znajdą się w grupie deficytowych. Wiele spośród nich wiąże się z ciężką pracą fizyczną bądź koniecznością posiadania praktycznych umiejętności i doświadczenia (piekarze, pracownicy w sektorze budowlanym i związanym z naprawą pojazdów). Jako zawody nadwyżkowe oceniono 21 profesji, głównie związanych z napływem absolwentów popularnych kierunków kształcenia. Zauważa się także nadwyżkę absolwentów prawa, którzy bez specjalizacji nie mają szans na znalezienie pracy.

Podstawową kategorią zawodów występujących na wszystkich lokalnych rynkach województwa **podlaskiego** są zawody zrównoważone, stanowią one ponad 85% wszystkich grup zawodów ocenianych w regionie. Analiza wyników Barometru zawodów pokazuje, że struktura zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie podlaskim jest odzwierciedleniem poziomu rozwoju danego powiatu. Im ten rozwój jest bardziej dynamiczny, tym popyt na zawody jest większy. Lista zawodów deficytowych w województwie podlaskim wydłużyła się – z 10 w roku ubiegłym do 14 w prognozie na 2017 rok. Pojawiły się na niej nowe zawody: betoniarze i zbrojarze, cieśle i stolarze budowlani, kucharze, murarze i tynkarze, robotnicy obróbki drewna i stolarze, a także ślusarze. Branżą, w której niedobór pracowników jest najbardziej odczuwalny,

jest budownictwo – firmy budowlane rozwijają swoją działalność, świadcząc pracę za granicą – w Niemczech, krajach Beneluksu oraz krajach skandynawskich. Na podlaskim rynku pracy w 2017 roku zmniejszeniu ulegnie liczba zawodów nadwyżkowych. W prognozowanym okresie należy spodziewać się nadmiaru wolnych zasobów pracy w 9 grupach zawodowych (wobec 16 w ubiegłym roku). Nadwyżka jest prognozowana, podobnie jak w większości województw, wśród absolwentów techników ekonomicznych, szkół wyższych o profilu pedagogicznym, administracyjnym oraz społecznym, wśród pracowników z branży turystycznej, technologów żywności i żywienia, ale będzie dotyczyć również operatorów maszyn włókienniczych.

W województwie **pomorskim** o 6 pkt. proc. w stosunku do roku poprzedniego zwiększy się udział zawodów zrównoważonych, przy jednoczesnym spadku udziału zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Grupę deficytów będą tworzyć przede wszystkim zawody budowlane, związane z transportem i spedycją, gastronomią, opieką zdrowotną i pomocą społeczną oraz handlem. Sprzedawcy i kasjerzy, w ubiegłorocznym badaniu zakwalifikowani do zawodów nadwyżkowych, w prognozie na rok 2017 znajdują się w grupie zawodów deficytowych. Jest to jedyny taki przypadek w województwie pomorskim. Sytuacja ta wynika m.in. ze zmniejszenia się liczby chętnych do pracy w tym zawodzie. Liczba zawodów nadwyżkowych zmniejszyła się o 7 w stosunku do prognozy sprzed roku, w prognozie na rok 2017 jest ich 8.

W województwie **śląskim** deficyt będzie dotyczył 43 grup zawodów. Wśród nich znajdują się, poza zawodami powszechnie deficytowymi, m.in. opiekunowie osób starszych lub niepełnosprawnych, kelnerzy i barmani, specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki. W związku z ciągle rozwijającym się outsourcingiem finansowo-księgowym coraz częściej, szczególnie w większych miastach województwa śląskiego, występuje rosnące zapotrzebowanie na specjalistów ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych. Zawodami deficytowymi będą również: pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy i teleankieterzy oraz przedstawiciele handlowi. Zgodnie z opiniami ekspertów cały czas rośnie zapotrzebowanie na pracowników w sektorze usługowym. Szczególnie szybko rozwija się handel, wzrasta zapotrzebowanie na tego typu pracowników, jednocześnie widoczne jest małe zainteresowanie ofertami pracy ze strony osób poszukujących pracy. Nadwyżka pracowników w województwie śląskim prognozowana jest w 6 grupach zawodów. Jedną z nich są górniczy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych – prognozuje się, że w przyszłym roku rekrutacja osób we wskazanych zawodach będzie mniej intensywna. Ponadto w przypadku występowania na lokalnym rynku pracy szkół kształcących w zawodach górniczych prawdopodobieństwo podjęcia zatrudnienia przez wszystkich absolwentów jest niskie.

W województwie **świętokrzyskim** sytuacja w poszczególnych powiatach różni się znacząco ze względu na odmienny charakter lokalnych rynków pracy. Zapotrzebowanie na pracowników uwarunkowane jest lokalizacją dużych zakładów pracy oraz strukturą branżową firm. Na poziomie województwa prognozowany jest deficyt w 15 grupach zawodów. Oprócz zawodów powszechnie deficytowych, niedobór prognozowany jest wśród: przedstawicieli handlowych, ślusarzy (w poprzedniej edycji badania znajdujących się w nadwyżce), kelnerów i barmanów, masarzy i przetwórców, krawców i pracowników produkcji odzieży (rok wcześniej w nadwyżce). Natomiast nadwyżka będzie dotyczyć m.in. obuwników, na których zapotrzebowanie jest znikome, a bezrobotni to często osoby powyżej 50 roku życia, długotrwale pozostające bez pracy.

Poza zawodami, w których deficyt wystąpi w całym kraju, w województwie **warmińsko-mazurskim** prawdopodobny będzie niedobór tapicerów, na których zapotrzebowanie zgłasza mocno rozwinięta branża meblarska. W części powiatów duży deficyt będzie dotyczył także stolarzy i robotników obróbki drewna. W skali województwa w 20 grupach zawodów prognozowany jest deficyt, a w 6 nadwyżka poszukujących pracy

W województwie **wielkopolskim** zwraca uwagę silny deficyt pracowników z branży transportowej oraz spedycyjno-logistycznej. Trudności ze znalezieniem odpowiedniej liczby pracowników wystąpią w branży meblarskiej – duże deficyty są prognozowane w zawodach: stolarz, szwaczka, tapicer, krawiec i pokrewne, operatorzy maszyn wykorzystywanych w meblarstwie (operator CNC, ślusarz). Brakuje doświadczonych fachowców oraz osób chętnych do pracy za stawki rynkowe. Często osobom poszukującym pracy w branży brakuje wiedzy praktycznej oraz umiejętności obsługi maszyn i urządzeń.

W województwie **zachodniopomorskim**, poza zawodami, w których deficyt jest obserwowany w całym kraju, wystąpi zwiększone zapotrzebowanie na kucharzy i szefów kuchni oraz na recepcjonistów, z uwagi na turystyczny charakter regionu (szczególnie w powiatach nadmorskich). Wysokie będzie zapotrzebowanie w zawodzie opiekuna osób starszych, zgłaszane przez agencje zatrudnienia oraz pracodawców poszukujących osób do pracy za granicą, głównie w Niemczech. Deficyt pracowników z branży budowlanej prognozowany jest przede wszystkim w Szczecinie (intensywne budownictwo mieszkaniowe) i powiecie świnoujskim (rozbudowa i modernizacja infrastruktury turystycznej).

# Barometr zawodów 2017

## województwo dolnośląskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Piekarze
Brukarze	Kierownicy budowy	Pielęgniarki i położne
Cieśle i stolarze budowlani	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Pracownicy ds. jakości
Cukiernicy	Kucharze	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych
Dekarze i blacharze budowlani	Magazynierzy	Przedstawiciele handlowi
Elektromechanicy i elektrycy	Mechanicy pojazdów samochodowych	Robotnicy budowlani
Fizjoterapeuci i masażyści	Murarze i tynkarze	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Fryzjerzy	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Samodzielni księgowi
Inspektorzy nadzoru budowlanego	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Spawacze
Inżynierowie budownictwa	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Szefowie kuchni
Inżynierowie mechaniki	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Ślusarze
Kelnerzy i barmani	Operatorzy obrabiarek skrawających	Technicy elektrycy
Kierowcy autobusów	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych	Masarze i przetwórcy ryb	Pracownicy służb mundurowych
Agenci ubezpieczeniowi	Mechanicy maszyn i urządzeń	Pracownicy socjalni
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	Meteorolodzy, geolodzy, geografowie	Pracownicy sprzedaży internetowej
Animatory kultury i organizatorzy imprez	Monterzy elektronicy	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Architekci i urbaniści	Monterzy instalacji budowlanych	Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Architekci krajobrazu	Monterzy konstrukcji metalowych	Prawnicy
Archiwiści i muzealnicy	Monterzy maszyn i urządzeń	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Asystenci i technicy dentyści	Monterzy okien i szklarze	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Nauczyciele nauczania początkowego	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy	Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Psycholodzy i psychoterapeuci
Blacharze i lakiernicy samochodowi	Nauczyciele szkół specjalnych	Ratownicy medyczni
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła	Obuwnicy	Recepcjoniści i rejestratorzy
Dentyści	Ogrodnicy i sadownicy	Robotnicy leśni
Diagnostyci samochodowi	Operatorzy aparatury medycznej	Robotnicy obróbki skóry
Dziennikarze i redaktorzy	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Rolnicy i hodowcy
Farmaceuci	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	Sekretarki i asystenci
Filolodzy i tłumacze	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści administracji publicznej
Floryści	Operatorzy maszyn włókienniczych	Specjaliści ds. finansowych
Fotografowie	Operatorzy urządzeń dźwiękowo-transportowych	Specjaliści ds. organizacji produkcji
Geodeci i kartografowie	Opiekunki dziecięce	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Opłacy i pracownicy wytwarzający protezy	Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych	Pedagodzy	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Graficy komputerowi	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Instruktorzy nauki jazdy	Pomoce kuchenne	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Instruktorzy rekreacji i sportu	Pomoce w gospodarstwie domowym	Specjaliści technologii żywności i żywienia
Inżynierowie chemii i chemicy	Posadzkarze	Specjaliści telekomunikacji
Inżynierowie elektrycy i energetycy	Pozostali specjaliści edukacji	Spedytorzy i logistycy
Inżynierowie inżynierii środowiska	Pracownicy administracji i biurowi	Sprzątaczkę i pokojowe
Kamieniarze	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	Sprzedawcy i kasjerzy
Kierowcy samochodów osobowych	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Tapicerzy
Kierownicy ds. produkcji	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	Technicy budownictwa
Kierownicy ds. usług	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Technicy informatycy
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Pracownicy myjni, pralni i prasowni	Technicy mechanicy
Kierownicy sprzedaży	Pracownicy obsługi ruchu szynowego	Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych	Pracownicy ochrony fizycznej	Terapeuci zajęciowi
Kosmetyczki	Pracownicy poczty	Weterynarze
Lakiernicy	Pracownicy poligraficzni	Windykatorzy
Lekarze	Pracownicy przetwórstwa metali	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Listonosze i kurierzy	Pracownicy przetwórstwa spożywczego	Zaopatrzeniowcy i dostawcy
Malarze budowlani		

### NADWYŻKA

Ekonomiści

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



**DOLNY  
ŚLĄSK**



Dolnośląski  
Wojewódzki  
Urząd Pracy



Instytucja  
Wojewódzka  
Małopolskiego



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie



# Barometr zawodów 2017

## województwo kujawsko-pomorskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze	Kosmetyczki	Pracownicy przetwórstwa metali
Blacharze i lakiernicy samochodowi	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Brukarze	Kucharze	Przedstawiciele handlowi
Cieśle i stolarze budowlani	Lakiernicy	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Dekarze i blacharze budowlani	Mechanicy maszyn i urządzeń	Samodzielni księgowi
Elektromechanicy i elektrycy	Mechanicy pojazdów samochodowych	Spawacze
Fryzjerzy	Monterzy instalacji budowlanych	Specjaliści ds. organizacji produkcji
Graficy komputerowi	Murarze i tynkarze	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Inżynierowie budownictwa	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Szefowie kuchni
Inżynierowie mechanicy	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Ślusarze
Kierowcy autobusów	Operatorzy obrabiarek skrawających	Tapicerzy
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Piekarze	Technicy elektrycy
Kierownicy budowy	Pielęgniarki i położne	
Kierownicy ds. produkcji	Posadzkarze	

### RÓWNOWAGA

Agenci ubezpieczeniowi	Monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy sprzedaży internetowej
Animatorzy kultury i organizatorzy imprez	Monterzy okien i szklarze	Prawnicy
Architekci krajobrazu	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Psycholodzy i psychoterapeuci
Archiwiści i muzealnicy	Nauczyciele nauczania początkowego	Ratownicy medyczni
Asystenci i technicy dentystyczni	Nauczyciele przedszkoli	Recepcjoniści i rejestratorzy
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Nauczyciele szkół specjalnych	Robotnicy budowlani
Cukiernicy	Ogrodnicy i sadownicy	Robotnicy leśni
Farmaceuci	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Sekretarki i asystenci
Fizjoterapeuci i masażyści	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści ds. finansowych
Floryści	Opiekunki dziecięce	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Fotografowie	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Geodeci i kartografowie	Pomoce kuchenne	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Pozostali specjaliści edukacji	Spedytorzy i logistycy
Instruktorzy nauki jazdy	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Sprzątaczkę i pokojowe
Instruktorzy rekreacji i sportu	Pracownicy ds. jakości	Sprzedawcy i kasjerzy
Kamieniarze	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Technicy budownictwa
Kelnerzy i barmani	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	Technicy informatycy
Kierowcy samochodów osobowych	Pracownicy myjni, pralni i prasowni	Technicy mechanicy
Kierownicy sprzedaży	Pracownicy obsługi ruchu szynowego	Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie
Magazynierzy	Pracownicy ochrony fizycznej	Terapeuci zajęciowi
Malarze budowlani	Pracownicy poligraficzni	Weterynarze
Masarze i przetwórcy ryb	Pracownicy przetwórstwa spożywczego	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Monterzy elektroniki	Pracownicy socjalni	Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy	Pedagodzy	Rolnicy i hodowcy
Ekonomiści	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Specjaliści administracji publicznej
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Pracownicy administracyjni i biurowi	Specjaliści technologii żywności i żywienia
Inżynierowie chemicy i chemicy	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



WOJEWÓDZTWO  
KUJAWSKO-POMORSKIE



WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY  
W TORUNIU



INSTYTUCJA  
WOJEWÓDZTWA  
MAŁOPOLSKIEGO



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo lubelskie

[www.barometrzwadov.pl](http://www.barometrzwadov.pl)

### DEFICYT

Diagności samochodowi  
Fryzjerzy  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie mechanicy  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kierownicy budowy

Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze  
Lakiernicy  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Piekarze

Pielęgniarki i położne  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Szeffowie kuchni  
Tapicerzy  
Technicy elektrycy

### RÓWNOWAGA

Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Betoniarze i zbrojarze  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Dziennikarze i redaktorzy  
Elektromechanicy i elektrycy  
Farmaceuci  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
Graficy komputerowi  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Kamieniarze  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy samochodów osobowych

Kierownicy sprzedaży  
Kosmetyczki  
Listonosze i kurierzy  
Magazynierzy  
Malarze budowlani  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy elektronicy  
Monterzy instalacji budowlanych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarzy  
Murarze i tynkarze  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Opiekunki dziecięce  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce kuchenne  
Posadzkarze  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy ochrony fizycznej  
Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego

Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Przedstawiciele handlowi  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy leśni  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Sekretarki i asystenci  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Spedytorzy i logiści  
Sprzątaczy i pokojowe  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Ślusarze  
Technicy budownictwa  
Technicy mechanicy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Architekci krajobrazu  
Biologzy, biotechnolodzy, biochemicy  
Ekonomiści  
Filolodzy i tłumacze  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Nauczyciele nauczania początkowego

Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących  
Nauczyciele przedszkoli  
Ogrodnicy i sadownicy  
Pedagodzy  
Pracownicy administracji i biurowi  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP

Rolnicy i hodowcy  
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści technologii żywności i żywienia  
Technicy informatycy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Koordinator wojewódzki



Koordinator krajowy



Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo lubuskie

www.barometrzwodow.pl

### DEFICYT

Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Diagności samochodowi  
Elektromechanicy i elektrycy  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Fryzjerzy  
Graficy komputerowi  
Inżynierowie mechanicy  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze  
Lakiernicy

Magazynierzy  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Murarze i tynkarze  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele przedszkoli  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Piekarze  
Pielęgniarki i położne  
Posadzkarze  
Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych  
Pracownicy ochrony fizycznej

Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przedstawiciele handlowi  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Specjaliści ds. finansowych  
Spedytorzy i logiści  
Sprzątaczkę i pokojowe  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Ślusarze  
Tapicerzy  
Technicy elektrycy  
Technicy mechanicy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Betoniarze i zbrojarze  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Dentyści  
Dziennikarze i redaktorzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Kamieniarze  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy budowy  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych

Kosmetyczki  
Lekarze  
Listonosze i kurierzy  
Malarze budowlani  
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie  
Monterzy elektrycy  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Obuwnicy  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy maszyn włókienniczych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Pedagodzy  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce kuchenne  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracyjni i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego

Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy leśni  
Rolnicy i hodowcy  
Sekretarki i asystenci  
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści technologii żywności i żywienia  
Specjaliści telekomunikacji  
Szefowie kuchni  
Technicy budownictwa  
Technicy informatycy  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Windykatorzy  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych

### NADWYZKA

Ekonomiści

Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących

Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przetomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Koordinator wojewódzki



Koordinator krajowy



Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo łódzkie

[www.barometrzwadov.pl](http://www.barometrzwadov.pl)

	DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA
	Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Masarze i przetwórcy ryb	Spawacze
	Administratorzy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci i technicy dentyści Betoniarze i zbrojarze Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy Blacharze i lakiernicy samochodowi Brukarze Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Dentyści Diagności samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Elektromechanicy i elektrycy Farmaceuci Filolodzy i tłumacze Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Fryzjerzy Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemii i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie inżynierii środowiska Inżynierowie mechanicy Kamieniarze Kelnerzy i barmani Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Kosmetyczki Kucharze Lakiernicy	Lekarze Listonosze i kurierzy Magazynierzy Malarze budowlani Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektronicy Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Monterzy okien i szklarze Murarze i tynkarze Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych Obuwnicy Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn włókienniczych Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunki dziecięce Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Piekarze Pielęgniarki i położne Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Posadzkarze Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy administracji i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Pracownicy ds. budownictwa drogowego Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty	Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy socjalni Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży Przedstawiciele handlowi Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek Psycholodzy i psychoterapeuci Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki drewna i stolarze Robotnicy obróbki skóry Rolnicy i hodowcy Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści administracji publicznej Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Specjaliści telekomunikacji Spedytorzy i logistycy Sprzątaczkę i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Szeffowie kuchni Ślusarze Tapicerzy Technicy budownictwa Technicy elektrycy Technicy informatycy Technicy mechanicy Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie Terapeuci zajęciowi Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy
	Ekonomiści	Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Pedagodzy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od warunków rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo małopolskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze	Kierownicy budowy	Pielęgniarki i położne
Blacharze i lakiernicy samochodowi	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Posadzkarze
Brukarze	Kucharze	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Cieśle i stolarze budowlani	Lekarze	Przedstawiciele handlowi
Dekarze i blacharze budowlani	Masarze i przetwórcy ryb	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Diagności samochodowi	Mechanicy pojazdów samochodowych	Samodzielni księgowi
Fryzjerzy	Monterzy instalacji budowlanych	Spawacze
Graficy komputerowi	Murarze i tynkarze	Spedytorzy i logistycy
Inżynierowie budownictwa	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Szefowie kuchni
Kierowcy autobusów	Operatorzy obrabiarek skrawających	Technicy elektrycy
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Piekarze	

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych	Listonosze i kurierzy	Pracownicy ochrony fizycznej
Agenci ubezpieczeniowi	Magazynierzy	Pracownicy poczty
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	Malarze budowlani	Pracownicy poligraficzni
Animatorzy kultury i organizatorzy imprez	Mechanicy maszyn i urządzeń	Pracownicy przetwórstwa metali
Architekci i urbaniści	Meteorolodzy, geolodzy, geografowie	Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Architekci krajobrazu	Monterzy elektronicy	Pracownicy służb mundurowych
Archiwiści i muzealnicy	Monterzy konstrukcji metalowych	Pracownicy socjalni
Asystenci i technicy dentystyczni	Monterzy maszyn i urządzeń	Pracownicy sprzedaży internetowej
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Monterzy okien i szklarzy	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła	Nauczyciele nauczania początkowego	Prawnicy
Cukiernicy	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
Dentyści	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
Dziennikarze i redaktorzy	Nauczyciele przedszkoli	Psycholodzy i psychoterapeuci
Elektromechanicy i elektromonterzy	Nauczyciele szkół specjalnych	Ratownicy medyczni
Farmaceuci	Obuwnicy	Recepcjoniści i rejestratorzy
Fizjoterapeuci i masażyści	Obuwnicy	Robotnicy budowlani
Floryści	Ogrodnicy i sadownicy	Robotnicy leśni
Fotografowie	Operatorzy aparatury medycznej	Robotnicy obróbki skóry
Geodeci i kartografowie	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Sekretarki i asystenci
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	Specjaliści ds. finansowych
Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści ds. organizacji produkcji
Inspektorzy nadzoru budowlanego	Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Instruktorzy nauki jazdy	Opiekunki dziecięce	Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Instruktorzy rekreacji i sportu	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Inżynierowie elektrycy i energetycy	Opitycy i pracownicy wytwarzający protezy	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Inżynierowie mechanicy	Plastyki, dekoratorzy wnętrza i konserwatorzy zabytków	Specjaliści telekomunikacji
Kamieniarze	Pomoce kuchenne	Sprzątaczkę i pokojowe
Kelnerzy i barmani	Pomoce w gospodarstwie domowym	Sprzedawcy i kasjerzy
Kierowcy samochodów osobowych	Pozostali specjaliści edukacji	Ślusarze
Kierownicy ds. produkcji	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Tapicerzy
Kierownicy ds. usług	Pracownicy ds. jakości	Technicy informatycy
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie
Kierownicy sprzedaży	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Terapeuci zajęciowi
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	Weterynarze
Kosmetyczki	Pracownicy myjni, pralni i prasowni	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Lakiernicy	Pracownicy obsługi ruchu szynowego	Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści	Pedagodzy	Specjaliści administracji publicznej
Filolodzy i tłumacze	Pracownicy administracyjni i biurowi	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	Specjaliści technologii żywności i żywienia
Inżynierowie chemicy i chemicy	Rolnicy i hodowcy	Technicy budownictwa
Inżynierowie inżynierii środowiska	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych	Technicy mechanicy
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących		

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przetomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.

# Barometr zawodów 2017

## województwo mazowieckie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

	DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA			
	Fryzjerzy Kierownicy autobusów	Kierownicy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych Kucharze	Pielęgniarki i położne Spawacze			
	Administratorzy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci i technicy dentyści Betoniarze i zbrojarze Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy Blacharze i lakiernicy samochodowi Brukarze Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Dentyści Diagności samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Elektromechanicy i elektrycy Farmaceuci Filolodzy i tłumacze Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemii i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie inżynierii środowiska Inżynierowie mechanicy Kamieniarze Kelnerzy i barmani Kierownicy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Kosmetyczki Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Lakiernicy Lekarze Listonosze i kurierzy	Magazynierzy Malarze budowlani Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy maszyn i urządzeń Mechanicy pojazdów samochodowych Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektrycy Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Monterzy okien i szklarzy Murarze i tynkarze Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych Obuwnicy Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn włókienniczych Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunki dziecięce Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Optycy i pracownicy wytwarzający protezy Piekarze Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Pomoce w gospodarstwie domowym Posadzkarze Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy administracyjni i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Pracownicy ds. budownictwa drogowego Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych Pracownicy ds. jakości Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej	Pracownicy poczty Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy socjalni Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Pracownicy zajmujący się zwierzętami Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży Przedstawiciele handlowi Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek Psycholodzy i psychoterapeuci Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki drewna i stolarze Robotnicy obróbki skóry Rolnicy i hodowcy Samodzielni księgowi Sekretarki i asystenci Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści telekomunikacji Spedytorzy i logiści Sprzątacze i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Szeffowie kuchni Ślusarze Tapicerzy Technicy budownictwa Technicy elektrycy Technicy informatycy Technicy mechanicy Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie Terapeuci zajęciowi Weterynarze Windykatorzy Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy	Ekonomiści Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Pedagodzy Specjaliści administracji publicznej	Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY  
w WARSZAWIE



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo opolskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Cieśle i stolarze budowlani	Mechanicy pojazdów samochodowych	Przedstawiciele handlowi
Dekarze i blacharze budowlani	Monterzy instalacji budowlanych	Recepcjoniści i rejestratorzy
Fizjoterapeuci i masażyści	Nauczyciele języków obcych i lektorzy	Robotnicy budowlani
Fryzjerzy	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Graficy komputerowi	Operatorzy obrabiarek skrawających	Samodzielni księgowi
Kelnerzy i barmani	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Spawacze
Kierowcy autobusów	Piekarze	Specjaliści ds. finansowych
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Pielęgniarki i położne	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Kierownicy budowy	Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych	Spedytorzy i logiści
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	Szefowie kuchni
Kucharze	Pracownicy ochrony fizycznej	Ślusarze
Lakiernicy	Pracownicy socjalni	Tapicerzy
Lekarze		

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych	Kierownicy sprzedaży	Pracownicy poczty
Agenci ubezpieczeniowi	Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych	Pracownicy poligraficzni
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	Kosmetyczki	Pracownicy przetwórstwa metali
Animatorzy kultury i organizatorzy imprez	Listonosze i kurierzy	Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Architekci i urbaniści	Magazynierzy	Pracownicy służb mundurowych
Architekci krajobrazu	Malarze budowlani	Pracownicy sprzedaży internetowej
Archiwiści i muzealnicy	Masarze i przetwórcy ryb	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Asystenci i technicy dentyści	Mechanicy maszyn i urządzeń	Pracownicy zajmujący się zwierzętami
Betoniarze i zbrojarze	Monterzy elektrycy	Prawnicy
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Monterzy konstrukcji metalowych	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Biologzy, biotechnolodzy, biochemicy	Monterzy maszyn i urządzeń	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
Blacharze i lakiernicy samochodowi	Monterzy okien i szklarzy	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
Brukarze	Murarze i tynkarze	Psycholodzy i psychoterapeuci
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Ratownicy medyczni
Cukiernicy	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Robotnicy leśni
Dentyści	Nauczyciele przedszkoli	Robotnicy obróbki skóry
Diagności samochodowi	Nauczyciele szkół specjalnych	Rolnicy i hodowcy
Dziennikarze i redaktorzy	Obuwnicy	Sekretarki i asystenci
Elektromechanicy i elektromonterzy	Ogrodnicy i sadownicy	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
Farmaceuci	Ogrodnicy i sadownicy	Specjaliści ds. organizacji produkcji
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Operatorzy aparatury medycznej	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Floryści	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Fotografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Geodeci i kartografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych	Specjaliści ds. rolnictwa i leśnictwa
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści technologii żywności i żywienia
Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych	Operatorzy maszyn wódkiniennych	Specjaliści telekomunikacji
Inspektorzy nadzoru budowlanego	Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych	Sprzątaczkę i pokojowe
Instruktorzy nauki jazdy	Opiekunki dziecięce	Sprzedawcy i kasjerzy
Instruktorzy rekreacji i sportu	Opitycy i pracownicy wytwarzający protezy	Technicy budownictwa
Inżynierowie budownictwa	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Technicy elektrycy
Inżynierowie chemicy i chemicy	Pomoce kuchenne	Technicy informatycy
Inżynierowie elektrycy i energetycy	Pomoce w gospodarstwie domowym	Technicy mechanicy
Inżynierowie inżynierii środowiska	Posadzkarze	Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie
Inżynierowie mechanicy	Pozostali specjaliści edukacji	Terapeuci zajęciowi
Kamieniarze	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Weterynarze
Kierowcy samochodów osobowych	Pracownicy ds. jakości	Windykatorzy
Kierownicy ds. produkcji	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Kierownicy ds. usług	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Zaopatrzeniowcy i dostawcy
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Pracownicy myjni, pralni i prasowni	
	Pracownicy obsługi ruchu szynowego	

### NADWYŻKA

Ekonomiści	Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej
Filolodzy i tłumacze	Pedagodzy	Specjaliści administracji publicznej
Nauczyciele nauczania początkowego	Pracownicy administracyjni i biurowi	

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przetomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Wojewódzki  
Urząd Pracy  
w Opolu



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie



# Barometr zawodów 2017

## województwo podkarpackie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Blacharze i lakiernicy samochodowi	Kucharze	Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy
Cieśle i stolarze budowlani	Lekarze	Przedstawiciele handlowi
Elektromechanicy i elektrycy	Mechanicy pojazdów samochodowych	Robotnicy obróbki drewna i stolarze
Fryzjerzy	Murarze i tynkarze	Samodzielni księgowi
Graficy komputerowi	Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	Spawacze
Inżynierowie mechanicy	Operatorzy obrabiarek skrawających	Spedytorzy i logiści
Kierowcy autobusów	Piekarze	Szefowie kuchni
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Pielęgniarki i położne	Technicy elektrycy
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży		

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych	Kosmetyczki	Pracownicy obsługi ruchu szynowego
Agenci ubezpieczeniowi	Lakiernicy	Pracownicy ochrony fizycznej
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	Listonosze i kurierzy	Pracownicy poczty
Animatory kultury i organizatorzy imprez	Magazynierzy	Pracownicy poligraficzni
Architekci i urbaniści	Malarze budowlani	Pracownicy przetwórstwa metali
Architekci krajobrazu	Masarze i przetwórcy ryb	Pracownicy przetwórstwa spożywczego
Archiwiści i muzealnicy	Mechanicy maszyn i urządzeń	Pracownicy służb mundurowych
Asystenci i technicy dentystyczni	Monterzy elektrony	Pracownicy socjalni
Betoniarze i zbrojarze	Monterzy instalacji budowlanych	Pracownicy sprzedaży internetowej
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	Monterzy konstrukcji metalowych	Projektanci i administratorzy baz danych, programiści
Brukarze	Monterzy maszyn i urządzeń	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła	Monterzy maszyn i urządzeń	Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek
Cukiernicy	Monterzy okien i szklarzy	Psycholodzy i psychoterapeuci
Dekarze i blacharze budowlani	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu	Ratownicy medyczni
Dentyści	Nauczyciele przedmiotów zawodowych	Recepcjoniści i rejestratorzy
Diagności samochodowi	Nauczyciele przedszkoli	Robotnicy budowlani
Dziennikarze i redaktorzy	Nauczyciele szkół specjalnych	Robotnicy leśni
Farmaceuci	Operatorzy aparatury medycznej	Sekretarki i asystenci
Fizjoterapeuci i masażyści	Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	Specjaliści ds. finansowych
Floryści	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	Specjaliści ds. organizacji produkcji
Fotografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych	Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży
Geodeci i kartografowie	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	Specjaliści ds. rynku nieruchomości
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	Operatorzy maszyn włókienniczych	Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji
Instruktorzy nauki jazdy	Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych	Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki
Instruktorzy rekreacji i sportu	Opiekunki dziecięce	Specjaliści telekomunikacji
Inżynierowie budownictwa	Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	Sprzątaczkę i pokojowe
Inżynierowie elektrycy i energetycy	Plastyki, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków	Sprzedawcy i kasjerzy
Kamieniarze	Pomoce kuchenne	Ślusarze
Kelnerzy i barmani	Posadzkarze	Tapicerzy
Kierowcy samochodów osobowych	Pozostali specjaliści edukacji	Technicy mechanicy
Kierownicy budowy	Pracownicy administracji i biurowi	Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie
Kierownicy ds. produkcji	Pracownicy ds. budownictwa drogowego	Terapeuci zajęciowi
Kierownicy ds. usług	Pracownicy ds. jakości	Weterynarze
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP	Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych
Kierownicy sprzedaży	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	Zaopatrzeniowcy i dostawcy
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych	Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	
	Pracownicy myjni, pralni i prasowni	

### NADWYŻKA

Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy	Nauczyciele nauczania początkowego	Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych
Ekonomiści	Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących	Specjaliści administracji publicznej
Filolodzy i tłumacze	Ogrodnicy i sadownicy	Specjaliści rolnictwa i leśnictwa
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	Pedagodzy	Specjaliści technologii żywności i żywienia
Inżynierowie chemicy i chemicy	Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	Technicy budownictwa
Inżynierowie inżynierii środowiska	Prawnicy	Technicy informatycy
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie	Rolnicy i hodowcy	
Nauczyciele języków obcych i lektorzy		

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Rzeszowie



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie



# Barometr zawodów 2017

## województwo podlaskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze  
Diagności samochodowi  
Inżynierowie budownictwa  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kucharze

Murarze i tynkarze  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Pielęgniarki i położne  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze

Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Szeffowie kuchni  
Ślusarze

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Dentyści  
Dziennikarze i redaktorzy  
Elektromechanicy i elektromonterzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Fotografowie  
Fryzjerzy  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych  
Graficy komputerowi  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Inżynierowie mechanicy  
Kamieniarze  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy budowy  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych  
Kosmetyczki

Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Lakiernicy  
Lekarze  
Listonosze i kurierzy  
Magazynierzy  
Malarze budowlani  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie  
Monterzy elektronicy  
Monterzy instalacji budowlanych  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarze  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Obuwnicy  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Piekarze  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce kuchenne  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Posadzkarze  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracyjni i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy ochrony fizycznej

Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przedstawiciele handlowi  
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy leśni  
Robotnicy obróbki skóry  
Sekretarki i asystenci  
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści telekomunikacji  
Spedytorzy i logistycy  
Sprzątaczkę i pokojowe  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Tapicerzy  
Technicy budownictwa  
Technicy elektrycy  
Technicy informatycy  
Technicy mechanicy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Windykatorzy  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYZKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących

Operatorzy maszyn włókienniczych  
Pedagodzy  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej

Rolnicy i hodowcy  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Białymstoku



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordinator wojewódzki

Koordinator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo pomorskie

[www.barometrzwadov.pl](http://www.barometrzwadov.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Elektromechanicy i elektrycy  
Farmaceuci  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Fryzjerzy  
Inżynierowie mechanicy  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kierownicy budowy  
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze

Lakiernicy  
Lekarze  
Magazynierzy  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy okien i szklarzy  
Murarze i tynkarze  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Piekarze  
Pielęgniarki i położne  
Pomoce kuchenne

Posadzkarze  
Pracownicy ochrony fizycznej  
Przedstawiciele handlowi  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Spedytorzy i logiści  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Szeffowie kuchni  
Ślusarze  
Tapiczerzy  
Technicy elektrycy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentystyczni  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy  
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła  
Dentyści  
Diagności samochodowi  
Dziennikarze i redaktorzy  
Filolodzy i tłumacze  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
Graficy komputerowi  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Kamieniarze  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych  
Kosmetyczki  
Listonosze i kurierzy

Malarze budowlani  
Marynarze, pracownicy obsługi statków i portów  
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie  
Monterzy elektronicy  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Obuwnicy  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy maszyn włókienniczych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracji i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali

Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Robotnicy leśni  
Robotnicy obróbki skóry  
Rybaczy  
Sekretarki i asystenci  
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści telekomunikacji  
Sprzątaczkę i pokojowe  
Technicy budownictwa  
Technicy mechanicy  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Windykatorzy  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Pedagodzy

Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej  
Rolnicy i hodowcy  
Specjaliści administracji publicznej

Specjaliści technologii żywności i żywienia  
Technicy informatycy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od warunków rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W GDAŃSKU  
Partner w rozwoju. WUP Pomorza



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordinator wojewódzki

Koordinator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo śląskie

[www.barometrzaslaskie.pl](http://www.barometrzaslaskie.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Elektromechanicy i elektrycy  
Fryzjerzy  
Inżynierowie budownictwa  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kierownicy budowy  
Kosmetyczki  
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze

Lekarze  
Magazynierzy  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Murarze i tynkarze  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Piekarze  
Pielęgniarki i położne  
Pomoce kuchenne  
Posadzkarze  
Pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych

Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Przedstawiciele handlowi  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Szefowie kuchni  
Ślusarze  
Technicy elektrycy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy  
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła  
Dentyści  
Diagnosty samochodowi  
Dziennikarze i redaktorzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorca  
Graficy komputerowi  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Inżynierowie mechanicy  
Kamieniarze  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych  
Lakiernicy

Listonosze i kurierzy  
Malarze budowlani  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Meteorolodzy, geolodzy, geografowie  
Monterzy elektrycy  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarzy  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Obuwnicy  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracyjny i biurowi  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy ochrony fizycznej

Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
Prawnicy  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy leśni  
Robotnicy obróbki skóry  
Rolnicy i hodowcy  
Sekretarki i asystenci  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści technologii żywności i żywienia  
Specjaliści telekomunikacji  
Spedytorzy i logistycy  
Sprzątaczkami i pokojowe  
Tapiczerzy  
Technicy budownictwa  
Technicy informatycy  
Technicy mechanicy  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Windykatorzy  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych

Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących  
Pedagodzy

Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Koordinator wojewódzki



Koordinator wojewódzki



Koordinator krajowy



Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo świętokrzyskie

[www.barometrzwadov.pl](http://www.barometrzwadov.pl)

DEFICYT	RÓWNOWAGA	NADWYŻKA
Betoniarze i zbrojarze Blacharze i lakiernicy samochodowi Fryzjerzy Kelnerzy i barmani Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	Krawcy i pracownicy produkcji odzieży Lekarze Masarze i przetwórcy ryb Mechanicy pojazdów samochodowych Piekarze	Pielęgniarki i położne Przedstawiciele handlowi Samodzielni księgowi Spawacze Slusarze
Administratorzy stron internetowych Agenci ubezpieczeniowi Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych Animatory kultury i organizatorzy imprez Architekci i urbaniści Architekci krajobrazu Archiwiści i muzealnicy Asystenci i technicy dentystyczni Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy Brukarze Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła Cieśle i stolarze budowlani Cukiernicy Dekarze i blacharze budowlani Dentyści Diagności samochodowi Dziennikarze i redaktorzy Elektromechanicy i elektrycy Farmaceuci Filolodzy i tłumacze Fizjoterapeuci i masażyści Floryści Fotografowie Geodeci i kartografowie Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy Górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych Graficy komputerowi Inspektorzy nadzoru budowlanego Instruktorzy nauki jazdy Instruktorzy rekreacji i sportu Inżynierowie budownictwa Inżynierowie chemicy i chemicy Inżynierowie elektrycy i energetycy Inżynierowie mechanicy Kamieniarze Kierowcy autobusów Kierowcy samochodów osobowych Kierownicy budowy Kierownicy ds. produkcji Kierownicy ds. usług	Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu Kierownicy sprzedaży Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych Kosmetyczki Kucharze Lakiernicy Listonosze i kurierzy Magazynierzy Malarze budowlani Mechanicy maszyn i urządzeń Meteorolodzy, geolodzy, geografowie Monterzy elektronicy Monterzy instalacji budowlanych Monterzy konstrukcji metalowych Monterzy maszyn i urządzeń Monterzy okien i szklarze Murarze i tynkarze Nauczyciele języków obcych i lektorzy Nauczyciele praktycznej nauki zawodu Nauczyciele przedmiotów zawodowych Nauczyciele przedszkoli Nauczyciele szkół specjalnych Ogrodnicy i sadownicy Operatorzy aparatury medycznej Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych Operatorzy maszyn włókienniczych Operatorzy obrabiarek skrawających Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych Opiekunki dziecięce Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej Opłacy i pracownicy wytwarzający protezy Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków Pomoce kuchenne Posadzkarze Pozostali specjaliści edukacji Pracownicy ds. budownictwa drogowego Pracownicy ds. jakości	Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych Pracownicy myjni, pralni i prasowni Pracownicy obsługi ruchu szynowego Pracownicy ochrony fizycznej Pracownicy poczty Pracownicy poligraficzni Pracownicy przetwórstwa metali Pracownicy przetwórstwa spożywczego Pracownicy służb mundurowych Pracownicy sprzedaży internetowej Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy Prawnicy Projektanci i administratorzy baz danych, programiści Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek Psycholodzy i psychoterapeuci Ratownicy medyczni Recepcjoniści i rejestratorzy Robotnicy budowlani Robotnicy leśni Robotnicy obróbki drewna i stolarze Sekretarki i asystenci Specjaliści ds. finansowych Specjaliści ds. organizacji produkcji Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży Specjaliści ds. rynku nieruchomości Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki Specjaliści telekomunikacji Spedytorzy i logiści Sprzątaczkę i pokojowe Sprzedawcy i kasjerzy Szełfowie kuchni Tapiczerzy Technicy elektrycy Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie Terapeuci zajęciowi Weterynarze Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych Zaopatrzeniowcy i dostawcy
Ekonomiści Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy Inżynierowie inżynierii środowiska Nauczyciele nauczania początkowego Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących Obuwnicy Pedagodzy	Pracownicy administracyjni i biurowi Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP Pracownicy socjalni Rolnicy i hodowcy Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych	Specjaliści administracji publicznej Specjaliści rolnictwa i leśnictwa Specjaliści technologii żywności i żywienia Technicy budownictwa Technicy informatyki Technicy mechanicy

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Wojewódzki  
Urząd Pracy  
w Kielcach

INSTYTUCJA  
WOJEWÓDZKIEGO  
MAGOPOLSKIEGO



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordinator wojewódzki

Koordinator krajowy

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo warmińsko-mazurskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Dekarze i blacharze budowlani  
Elektromechanicy i elektrycy  
Fryzjerzy  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych

Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Murarze i tynkarze  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Piekarze

Pielęgniarki i położne  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Szeffowie kuchni  
Ślusarze  
Tapiczerzy

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Betoniarze i zbrojarze  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła  
Cukiernicy  
Dentyści  
Diagności samochodowi  
Dziennikarze i redaktorzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorca  
Graficy komputerowi  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Inżynierowie mechanicy  
Kamieniarze  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy budowy  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych

Kosmetyczki  
Lakiernicy  
Lekarze  
Listonosze i kurierzy  
Magazynierzy  
Malarze budowlani  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Monterzy elektronicy  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarze  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Pomoce kuchenne  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Posadzkarze  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracji i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy ochrony fizycznej  
Pracownicy poczty

Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieciery, teleankieciery  
Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przedstawiciele handlowi  
Przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy leśni  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Sekretarki i asystenci  
Sociolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści technologii żywności i żywienia  
Spedytorzy i logistycy  
Sprzątaczkę i pokojowe  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Technicy budownictwa  
Technicy elektrycy  
Technicy informatycy  
Technicy mechanicy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy

Pedagodzy  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej

Rolnicy i hodowcy  
Specjaliści administracji publicznej

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Koordinator wojewódzki



Koordinator krajowy



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Zlecający badanie

# Barometr zawodów 2017

## województwo wielkopolskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Betoniarze i zbrojarze  
Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Brukarze  
Cieśle i stolarze budowlani  
Dekarze i blacharze budowlani  
Elektromechanicy i elektrycy  
Fryzjerzy  
Inżynierowie mechanicy  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kosmetyczki  
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży  
Kucharze

Lakiernicy  
Lekarze  
Magazynierzy  
Malarze budowlani  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Murarze i tynkarze  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej  
Piekarze  
Pielęgniarki i położne  
Posadzkarze

Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Spedytorzy i logiści  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Szeffowie kuchni  
Slusarze  
Tapicjerzy  
Technicy elektrycy  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy  
Ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła  
Cukiernicy  
Dentyści  
Diagności samochodowi  
Dziennikarze i redaktorzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy  
Graficy komputerowi  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Kamieniarze  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy budowy  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu

Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych  
Listonosze i kurierzy  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Monterzy elektronicy  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarzy  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce kuchenne  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracji i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy ochrony fizycznej  
Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni  
Pracownicy przetwórstwa metali

Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieciery, teleankieciery  
Pracownicy zajmujący się zwierzętami  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przedstawiciele handlowi  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy leśni  
Rolnicy i hodowcy  
Sekretarki i asystenci  
Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści telekomunikacji  
Sprzątaczkę i pokojowe  
Technicy budownictwa  
Technicy informatycy  
Technicy mechanicy  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Windykatorzy  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy

Pedagodzy  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej

Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przełomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA  
WIELKOPOLSKIEGO



SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA  
WIELKOPOLSKIEGO  
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY  
W POZNANIU

INSTYTUCJA  
WOJEWÓDZTWA  
WIELKOPOLSKIEGO



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie



# Barometr zawodów 2017

## województwo zachodniopomorskie

[www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl)

### DEFICYT

Blacharze i lakiernicy samochodowi  
Cieśle i stolarze budowlani  
Cukiernicy  
Dekarze i blacharze budowlani  
Elektromechanicy i elektrycy  
Fryzjerzy  
Inspektorzy nadzoru budowlanego  
Kierowcy autobusów  
Kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych  
Kierownicy budowy  
Krawcy i pracownicy produkcji odzieży

Kucharze  
Lakiernicy  
Masarze i przetwórcy ryb  
Mechanicy maszyn i urządzeń  
Mechanicy pojazdów samochodowych  
Monterzy instalacji budowlanych  
Monterzy konstrukcji metalowych  
Murarze i tynkarze  
Operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych  
Operatorzy obrabiarek skrawających  
Opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej

Piekarze  
Pielęgniarki i położne  
Posadzkarze  
Recepcjoniści i rejestratorzy  
Robotnicy budowlani  
Robotnicy obróbki drewna i stolarze  
Samodzielni księgowi  
Spawacze  
Spedytorzy i logiści  
Szefowie kuchni  
Technolodzy robót wykończeniowych w budownictwie

### RÓWNOWAGA

Administratorzy stron internetowych  
Agenci ubezpieczeniowi  
Analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych  
Animatory kultury i organizatorzy imprez  
Architekci i urbaniści  
Architekci krajobrazu  
Archiwiści i muzealnicy  
Asystenci i technicy dentyści  
Betoniarze i zbrojarze  
Bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej  
Biologowie, biotechnolodzy, biochemicy  
Brukarze  
Dentyści  
Diagności samochodowi  
Dziennikarze i redaktorzy  
Farmaceuci  
Filolodzy i tłumacze  
Fizjoterapeuci i masażyści  
Floryści  
Fotografowie  
Geodeci i kartografowie  
Gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorca  
Graficy komputerowi  
Instruktorzy nauki jazdy  
Instruktorzy rekreacji i sportu  
Inżynierowie budownictwa  
Inżynierowie chemicy i chemicy  
Inżynierowie elektrycy i energetycy  
Inżynierowie inżynierii środowiska  
Inżynierowie mechanicy  
Kamieniarze  
Kelnerzy i barmani  
Kierowcy samochodów osobowych  
Kierownicy ds. produkcji  
Kierownicy ds. usług  
Kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu  
Kierownicy sprzedaży  
Kierownicy w instytucjach publicznych/niepublicznych

Kosmetyczki  
Lekarze  
Listonosze i kurierzy  
Magazynierzy  
Malarze budowlani  
Marynarze, pracownicy obsługi statków i portów  
Monterzy elektroniki  
Monterzy maszyn i urządzeń  
Monterzy okien i szklarzy  
Nauczyciele języków obcych i lektorzy  
Nauczyciele nauczania początkowego  
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu  
Nauczyciele przedmiotów zawodowych  
Nauczyciele przedszkoli  
Nauczyciele szkół specjalnych  
Ogrodnicy i sadownicy  
Operatorzy aparatury medycznej  
Operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych  
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych  
Operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych  
Opiekunki dziecięce  
Optycy i pracownicy wytwarzający protezy  
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i konserwatorzy zabytków  
Pomoce kuchenne  
Pomoce w gospodarstwie domowym  
Pozostali specjaliści edukacji  
Pracownicy administracyjni i biurowi  
Pracownicy ds. budownictwa drogowego  
Pracownicy ds. jakości  
Pracownicy ds. ochrony środowiska i BHP  
Pracownicy ds. rachunkowości i księgowości  
Pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych  
Pracownicy myjni, pralni i prasowni  
Pracownicy obsługi ruchu szynowego  
Pracownicy ochrony fizycznej  
Pracownicy poczty  
Pracownicy poligraficzni

Pracownicy przetwórstwa metali  
Pracownicy przetwórstwa spożywczego  
Pracownicy służb mundurowych  
Pracownicy socjalni  
Pracownicy sprzedaży internetowej  
Pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy  
Prawnicy  
Projektanci i administratorzy baz danych, programiści  
Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży  
Przedstawiciele handlowi  
Psycholodzy i psychoterapeuci  
Ratownicy medyczni  
Robotnicy leśni  
Rolnicy i hodowcy  
Rybaczy  
Sekretarki i asystenci  
Specjaliści administracji publicznej  
Specjaliści ds. finansowych  
Specjaliści ds. organizacji produkcji  
Specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży  
Specjaliści ds. rynku nieruchomości  
Specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji  
Specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki  
Specjaliści rolnictwa i leśnictwa  
Specjaliści telekomunikacji  
Sprzątacze i pokojowe  
Sprzedawcy i kasjerzy  
Ślusarze  
Tapicerzy  
Technicy budownictwa  
Technicy elektrycy  
Technicy informatycy  
Technicy mechanicy  
Terapeuci zajęciowi  
Weterynarze  
Wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych  
Zaopatrzeniowcy i dostawcy

### NADWYŻKA

Ekonomiści  
Filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy  
Nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących

Pedagodzy  
Pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej

Socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych  
Specjaliści technologii żywności i żywienia

„Barometr zawodów” jest prognozą zapotrzebowania na pracowników w 2017 r. Badanie zostało przeprowadzone przez ekspertów na przetomie III i IV kwartału 2016 r. Sytuacja w niektórych zawodach może się zmienić w zależności od uwarunkowań rynkowych. Wyniki wojewódzkie uwzględniają zawody ocenione w co najmniej połowie powiatów.



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Szczecinie



Wojewódzki Urząd Pracy  
w Krakowie



Ministerstwo Rodziny,  
Pracy i Polityki Społecznej

Koordynator wojewódzki

Koordynator krajowy

Zlecający badanie

### 3.7. Podsumowanie

Wyniki Barometru zawodów wskazują jednoznacznie, że w przyszłym roku, w wielu obszarach i branżach, nie będzie dostępna wystarczająca liczba odpowiednich kandydatów do pracy. Z perspektywy pracowników jest to sytuacja korzystna, ponieważ pracodawcy zmuszeni są do zmian i ustępstw, jeśli chodzi o warunki zatrudnienia. W szerszej perspektywie jest to jednak zjawisko niekorzystne i może mieć istotny wpływ na ogólną kondycję gospodarczą, powodując spowolnienie, które będzie miało przełożenie także na rynek pracy. Wyzwaniem jest znalezienie rozwiązań, które zapełnią lukę niedoboru podaży na rynku pracy. Przyjmowanie imigrantów zza wschodniej granicy wydaje się być jednym z nich, jednak już dzisiaj płyną sygnały, że nie będzie ono wystarczające. Warto więc skupić się przede wszystkim na wykorzystywaniu dostępnych zasobów, czyli na osobach, które są w rejestrach urzędów pracy, lecz nie posiadają odpowiednich umiejętności, kwalifikacji lub uprawnień. Nie będzie to jednak możliwe bez udziału pracodawców, którzy powinni bardziej włączać się we współpracę z urzędami oraz placówkami edukacyjnymi. Wydaje się, że współpraca pomiędzy tymi trzema stronami jest kluczem do optymalizacji rynku pracy.

W 2017 roku na poziomie kraju prognozujemy 23 zawody deficytowe. To 13,9% wszystkich ocenianych zawodów – w poprzedniej edycji badania odsetek ten wyniósł 9%, czyli o 4,9 pkt. proc. mniej. Przewiduje się stan równowagi dla 135 zawodów (81,8% całości wobec 82,5% w 2016 roku). Zawodów nadwyżkowych, w których liczba kandydatów do pracy będzie większa niż liczba dostępnych na rynku ofert, ma być zaledwie 7 (4,2% całości wobec 8,5% w ubiegłym roku).

Ogólne tendencje, występujące na rynku pracy w całym kraju, to zmniejszający się udział zawodów nadwyżkowych, pogłębiający się problem pracodawców związany z poszukiwaniem odpowiednich kandydatów na wolne stanowiska, konieczność poszukiwania pracowników spoza granic kraju oraz nieatrakcyjne wynagrodzenia w stosunku do warunków pracy.

Sytuacja w dużych miastach wojewódzkich znacząco różni się od warunków panujących na małych rynkach pracy. Znacznie wyższy odsetek zawodów deficytowych, popyt na specjalistów oraz rozwój sektora BPO/SSC (outsourcing) zwiększają atrakcyjność dużych miast wśród osób poszukujących pracy. Także sytuacja techników, pozostających w nadwyżce w większości województw, jest bardziej optymistyczna w przypadku miast wojewódzkich. W miastach większe szanse na znalezienie pracy mają też osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, między innymi w takich zawodach, jak fryzjerzy, piekarze, cukiernicy, robotnicy budowlani o różnych specjalnościach, operatorzy maszyn i monterzy. Deficyty pojawiają się także w przypadku zawodów niewymagających specjalistycznych kwalifikacji, jak sprzątaczkę i pokojowe, sprzedawcy i kasjerzy oraz pracownicy ochrony fizycznej.

Zróźnicowanie szans na pracę uzależnione jest również od położenia geograficznego. Poszczególne województwa różnią się pod względem wielkości rynku pracy, jego struktury czy wysokości wynagrodzeń. Województwa, na terenie których funkcjonują Specjalne Strefy Ekonomiczne, są szczególnie zróźnicowane wewnętrznie – na obszarach Stref występują duże deficyty, wypełniane przez osoby dojeżdżające niekiedy z odległych powiatów. Także stołeczny rynek pracy, jako największy w kraju, przyciąga pracowników spoza swojego bezpośredniego obszaru. W większości województw są zauważalne, w mniejszym lub większym stopniu, ogólne trendy, omówione w poprzednich częściach raportu. Warto jednak podkreślić, że sytuacja na lokalnych, powiatowych rynkach pracy może odbiegać od tendencji ogólnopolskich. Zaletą Barometru jest to, że prognoza przygotowywana jest oddzielnie dla każdego powiatu. Osoby zainteresowane sytuacją na konkretnych rynkach pracy zapraszamy na stronę [www.barometrzwodow.pl](http://www.barometrzwodow.pl), na której można zapoznać się ze szczegółowymi informacjami dotyczącymi zapotrzebowania na zawody na lokalnych rynkach pracy.



## IV. Załącznik

### Klasyfikacja zawodów do badania „Barometr Zawodów 2017”

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
1	przedstawiciele handlowi	122106 regionalny kierownik sprzedaży 332203 przedstawiciel handlowy 332290 pozostali przedstawiciele handlowi 524906 pośrednik usług medycznych
2	kierownicy sprzedaży	1420 kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym 5222 kierownicy sprzedaży w marketach
3	sprzedawcy i kasjerzy	421103 kasjer bankowy 421104 kasjer walutowy 421190 pozostali kasjerzy bankowi i pokrewni 4213 pracownicy lombardów i instytucji pożyczkowych 421401 inkasent 516903 hostessa 5211 sprzedawcy na targowiskach i bazarach 5212 uliczni sprzedawcy żywności 522101 antykwariusz 522102 kioskarz 5223 sprzedawcy sklepowi (ekspedient) 5230 kasjerzy i sprzedawcy biletów 5243 agenci sprzedaży bezpośredniej 5245 sprzedawcy w stacji paliw 524902 doradca klienta 524903 ekspedient w punkcie usługowym 524905 ekspedient stacji obsługi pojazdów 532901 pomoc apteczna 932903 liczarz 9520 uliczni sprzedawcy produktów (z wyłączeniem żywności o krótkim terminie przydatności do spożycia)
4	pracownicy sprzedaży internetowej	524401 ekspedytor sprzedaży wysyłkowej / internetowej 524402 organizator obsługi sprzedaży internetowej

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
5	specjaliści ds. PR, reklamy, marketingu i sprzedaży	242109 specjalista do spraw pozyskiwania funduszy (fundraiser) 242228 specjalista do spraw organizacji i rozwoju sprzedaży 243101 analityk trendów rynkowych (cool hunter) 243102 autor tekstów i sloganów reklamowych (copywriter) 243103 menedżer produktu (product manager) 243104 menedżer marki (brand manager) 243106 specjalista do spraw marketingu i handlu 243107 specjalista do spraw reklamy 243108 specjalista do spraw mediów interaktywnych 243109 specjalista sprzedaży internetowej 243190 pozostali specjaliści do spraw reklamy i marketingu 2432 specjaliści do spraw public relations 2433 specjaliści do spraw sprzedaży z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych 2434 specjaliści do spraw sprzedaży z dziedziny technologii teleinformatycznych 332201 ekspozytor towarów (merchandise) 333901 menedżer artystyczny 333903 promotor marki (trendsetter) 333904 sprzedawca reklam internetowych 333906 technik organizacji reklamy <sup>S</sup> 351405 pracownik obsługi kampanii e-mailowych
6	architekci i urbaniści	214907 inżynier gospodarki przestrzennej 214927 inżynier akustyk 216101 architekt 216190 pozostali architekci 216403 urbanista
7	architekci krajobrazu	2162 architekt krajobrazu 314202 technik architektury krajobrazu <sup>S</sup>
8	inżynierowie budownictwa	2142 inżynierowie budownictwa 214912 inżynier technologii betonów
9	kierownicy budowy	132301 kierownik budowy
10	inspektorzy nadzoru budowlanego	242211 inspektor nadzoru budowlanego 311211 inspektor budowlany 311212 inspektor budowy dróg 311213 inspektor budowy mostów

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
11	inżynierowie inżynierii środowiska	2143 inżynierowie inżynierii środowiska
12	inżynierowie mechanicy	2144 inżynierowie mechanicy 214904 inżynier awionik 2113 chemicy 214501 inżynier inżynierii chemicznej 214502 inżynier technologii chemicznej 214590 pozostali inżynierowie chemicy i pokrewni 311101 laborant chemiczny 311102 probierz 311603 technik technologii chemicznej <sup>S</sup> 311604 technik technologii środków farmaceutycznych 311605 technik technologii środków kosmetycznych 311606 technik zabezpieczeń przeciwkorozyjnych 311690 pozostali technicy chemicy i pokrewni
13	inżynierowie chemicy i chemicy	
14	meteorolodzy, geolodzy i geografowie	2112 meteorolodzy 2114 specjaliści nauk o ziemi 311105 technik geofizyk 311106 technik geolog <sup>S</sup> 311107 technik hydrolog 311108 technik meteorolog
15	geodeci i kartografowie	2165 kartografowie i geodeci 311104 technik geodeta <sup>S</sup> 311801 rysownik geodezyjny 311802 rysownik kartograficzny 213102 biochemik 213103 biofizyk 213104 bioinżynier 213105 biolog 213106 biotechnolog 213107 genetyk 213108 mikrobiolog 213190 pozostali biolodzy i pokrewni 214905 inżynier biocybernetyki i inżynierii biomedycznej 2271 diagnostki laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji 2272 diagnostki laboratoryjni specjaliści 229901 epidemiolog 229902 koordynator badań klinicznych 229908 toksykolog 311103 technik analityk <sup>S</sup> 314101 laborant mikrobiologiczny 314102 laborant biochemiczny 314190 pozostali technicy nauk biologicznych 324001 laborant weterynaryjny 532903 preparator medyczny
16	biolodzy, biotechnolodzy, biochemicy	
17	specjaliści rolnictwa i leśnictwa	2132 specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni 314103 laborant w hodowli roślin 314201 laborant nasiennictwa 3143 technicy leśnictwa
18	specjaliści technologii żywności i żywienia	214503 inżynier technologii żywności 2293 dietetycy i specjaliści do spraw żywienia 3144 technicy technologii żywności 3220 dietetycy i żywieniowcy 134207 lekarz ordynator oddziału 2211 lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją i stopnia 2212 lekarze specjaliści 229401 audiofonolog 134205 pielęgniarka oddziałowa 134206 położna oddziałowa 2221 pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji 2222 pielęgniarki z tytułem specjalisty 2231 położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji 2232 położne z tytułem specjalisty 325902 higienistka szkolna
19	lekarze	
20	pielęgniarki i położne	
21	dentyści	2261 lekarze dentyści bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją i stopnia 2262 lekarze dentyści specjaliści 2251 lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji 2252 lekarze weterynarii specjaliści 324002 technik weterynarii <sup>S</sup> 324090 pozostali technicy weterynarii
22	weterynarze	
23	farmaceuci	2281 farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji 2282 farmaceuci specjaliści 229904 osoba wykwalifikowana w przemyśle farmaceutycznym 3213 technicy farmaceutyczni

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
24	asystenci i technicy dentyści	321402 technik dentystyczny <sup>S</sup> 3251 asystenci dentyści 532902 pomoc dentyści 229911 specjalista radiofarmacji 229912 specjalista inżynierii medycznej 229913 elektroradiolog 311409 technik elektroniki medycznej 311907 serwisant urządzeń medycznych 3211 operatorzy aparatury medycznej 3212 technicy analityki medycznej 532905 zabiegowy balneologiczny
25	operatorzy aparatury medycznej	
26	ratownicy medyczni	2240 specjaliści do spraw ratownictwa medycznego 3256 ratownicy medyczni 532904 sanitariusz szpitalny
27	fizjoterapeuci i masażyści	2292 fizjoterapeuci 3254 technicy fizjoterapii i masażyści 2295 optometryści 321401 protektory słuchu <sup>S</sup> 321403 technik ortopeda <sup>S</sup> 3253 optycy okularowi 325906 ortoptystka <sup>S</sup> 731105 ortopeda mechanik 229402 logopeda 229403 neurologopeda 229404 surdologopeda 229490 pozostali audiofonolodzy i logopedzi 323013 arteterapeuta 325907 terapeuta zajęciowy <sup>S</sup> 228905 psychoterapeuta 2634 psycholodzy i pokrewni 229906 specjalista psychoterapii uzależnień 229907 specjalista terapii uzależnień 229909 psychoonkolog 229910 psychotraumatolog 263502 mediator 263507 mediator sądowy 263510 specjalista komunikacji społecznej
28	optycy i pracownicy wytwarzający protezy	
29	terapeuci zajęciowi	
30	psycholodzy i psychoterapeuci	
31	nauczyciele przedmiotów ogólnoksz.	2330 nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego 234101 nauczyciel etyki w szkole podstawowej 234102 nauczyciel historii i społeczeństwa w szkole podstawowej 234103 nauczyciel informatyki w szkole podstawowej 234108 nauczyciel języka polskiego w szkole podstawowej 234111 nauczyciel matematyki w szkole podstawowej 234112 nauczyciel muzyki w szkole podstawowej 234114 nauczyciel plastyki w szkole podstawowej 234115 nauczyciel przyrody w szkole podstawowej 234116 nauczyciel religii w szkole podstawowej 234117 nauczyciel techniki w szkole podstawowej 234118 nauczyciel wychowania fizycznego w szkole podstawowej 234190 pozostali nauczyciele szkół podstawowych
32	nauczyciele języków obcych i lektorzy	234104 nauczyciel języka obcego w szkole podstawowej 2353 lektorzy języków obcych 232002 nauczyciel przedmiotów zawodowych artystycznych 232003 nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych 232004 nauczyciel przedmiotów zawodowych medycznych 232005 nauczyciel przedmiotów zawodowych rolniczych i leśnych 232006 nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych 232007 nauczyciel przedmiotów zawodowych turystycznych 232090 pozostali nauczyciele kształcenia zawodowego
33	nauczyciele przedmiotów zawodowych	
34	nauczyciele praktycznej nauki zawodu	232001 nauczyciel / instruktor praktycznej nauki zawodu 235106 nauczyciel instruktor
35	instruktorzy nauki jazdy	235903 egzaminator osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdem 5165 instruktorzy nauki jazdy
36	nauczyciele nauczania początkowego	234113 nauczyciel nauczania początkowego
37	nauczyciele przedszkoli	234201 nauczyciel przedszkola 234202 wychowawca małego dziecka 531202 asystent nauczyciela przedszkola
38	nauczyciele szkół specjalnych	2352 nauczyciele szkół specjalnych

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014	LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
39	wychowawcy w placówkach oświatowych i opiekuńczych	235914 wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej 235916 animator czasu wolnego młodzieży (pracownik młodzieżowy)			242209 inspektor kontroli skarbowej 242210 inspektor nadzoru bankowego 242212 inspektor ochrony danych osobowych 242213 inspektor rybołówstwa morskiego 242214 inspektor pracy 242215 kontroler państwowy 242217 specjalista administracji publicznej 242219 specjalista do spraw integracji europejskiej 242225 specjalista do spraw zamówień publicznych 242226 specjalista organizacji i zarządzania w ochronie zdrowia 242290 pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju
40	pedagodzy	235101 andragog 235909 nauczyciel specjalista terapii pedagogicznej 235911 pedagog animacji kulturalnej 235912 pedagog szkolny 235919 pedagog specjalny 235921 pedagog 235922 pedagog mediów	44	specjaliści administracji publicznej	325513 inspektor obrony cywilnej 3351 funkcjonariusze celni i ochrony granic 3352 urzędnicy do spraw podatków 3353 urzędnicy do spraw świadczeń społecznych 3354 urzędnicy organów udzielających licencji 341206 pracownik zarządzania kryzysowego
41	pozostali specjaliści edukacji	234290 pozostali specjaliści do spraw wychowania małego dziecka 235102 ewaluator programów edukacji 235103 metodyk edukacji na odległość 235104 metodyk technologii informacyjnych i komunikacyjnych 235105 nauczyciel doradca metodyczny 235109 wizytator 235190 pozostali wizytatorzy i specjaliści metod nauczania 2354 nauczyciele muzyki w placówkach pozaszkolnych 235503 nauczyciel sztuki w placówkach pozaszkolnych 235590 pozostali nauczyciele sztuki w placówkach pozaszkolnych 2356 instruktorzy technologii informatycznych 235901 dydaktyk multimedialny 235902 egzaminator on-line 235905 nauczyciel konsultant 235906 nauczyciel logopeda 235907 nauczyciel nauczania na odległość 235908 nauczyciel psycholog 235910 nauczyciel w placówkach pozaszkolnych 235913 specjalista do spraw zarządzania w oświacie 235915 wykładowca na kursach (edukator, trener) 235917 korepetytor 235918 nauczyciel domowy 235920 trener osobisty (coach, mentor, tutor) 235990 pozostali specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani 531201 asystent nauczyciela dziecka cudzoziemca 531203 asystent edukacji romskiej 531204 asystent nauczyciela w szkole	45	sekretarki i asystenci	3342 sekretarze prawni 334301 akredytowany asystent parlamentarny 334302 asystent dyrektora 334303 asystent parlamentarny 334304 asystent zarządu 334305 sekretarz konsularny 341102 sekretarka notarialna 4120 sekretarki (ogólne) 516902 asystent osobisty (concierge)
42	filolodzy i tłumacze	2643 filolodzy i tłumacze 441302 korektor tekstu	46	pracownicy socjalni	263501 kurator sądowy 263503 specjalista poradnictwa psychospołecznego i rodzinnego 263504 specjalista pracy socjalnej 263505 specjalista resocjalizacji 263508 koordynator rodzinnej pieczy zastępczej 263509 specjalista do spraw adopcji 263590 pozostali specjaliści do spraw społecznych 3252 środowiskowi pracownicy ochrony zdrowia 325903 instruktor terapii uzależnień 341205 pracownik socjalny 341207 asystent rodziny 341290 pozostali pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej
43	kierownicy w instytucjach publicznych/ niepublicznych	134102 kierownik przedszkola 134104 kierownik żłobka / klubu dziecięcego 134105 kierownik placówki wsparcia dziennego 134106 kierownik ośrodka adopcyjnego 134107 dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej 134190 pozostali kierownicy / dyrektorzy w instytucjach opieki nad dziećmi 134201 kierownik hospicjum 134202 kierownik komórki organizacyjnej podmiotu leczniczego 134204 kierownik podmiotu leczniczego 134290 pozostali kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej 1343 kierownicy w instytucjach opieki nad osobami starszymi 1344 kierownicy w instytucjach pomocy społecznej 134501 dyrektor szkoły 134503 kierownik warsztatów szkolnych 134590 pozostali kierownicy w instytucjach edukacyjnych 134901 dyrektor aresztu śledczego / zakładu karnego 134902 dyrektor zakładu dla nieletnich 134907 kierownik archiwum 134908 kierownik biblioteki 134910 kierownik muzeum 143105 kierownik domu kultury 143116 kierownik teatru	47	pracownicy administracyjni i biurowi	331401 asystent do spraw statystyki 331404 asystent przetwarzania danych 331490 pozostali średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych 334306 technik administracji <sup>s</sup> 334307 stenograf-protokolant 334390 pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu 334402 sekretarka medyczna 334490 pozostali sekretarze medyczni i pokrewni 341103 sekretarz sądowy 341190 pozostali średni personel z dziedziny prawa i pokrewny 4110 pracownicy obsługi biurowej 4131 maszynistki i operatorzy edytorów tekstu 4132 operatorzy wprowadzania danych 431201 pracownik do spraw statystyki 431203 pracownik w biurze maklerskim 431290 pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń 441301 kodowacz (koder) 4419 pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani
			48	samodzielni księgowi	121101 główny księgowy 3313 księgowi
			49	pracownicy ds. finansowo-księgowych ze znajomością języków obcych	Brak w KZIS
			50	specjaliści ds. finansowych	3311 dealerzy i maklerzy aktywów finansowych 3312 pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni 331506 taksator 331508 taksator ryzyka działalności firm 332401 makler giełd towarowych
			51	pracownicy ds. rachunkowości i księgowości	241103 specjalista do spraw rachunkowości 241190 pozostali specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości 421106 kontroler rozliczeń pieniężnych 421107 skarbnik bankowy 4311 pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości 4313 pracownicy obsługi placowej

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
52	ekonomiści	2631 ekonomiści 331403 technik ekonomista <sup>S</sup>
53	agenci ubezpieczeniowi	261909 doradca do spraw odszkodowań 331502 likwidator szkód 3321 agenci ubezpieczeniowi 334401 pracownik do spraw ubezpieczeń medycznych 431202 pracownik do spraw ubezpieczeń
54	windykatorzy	421403 windyktor 421490 pozostali windykatorzy i pokrewni
55	kierownicy ds. zarządzania i obsługi biznesu	112001 dyrektor do spraw administracyjnych 112002 dyrektor do spraw badawczo-rozwojowych 112003 dyrektor do spraw energetyki 112004 dyrektor do spraw informatyki / informacji 112005 dyrektor do spraw personalnych 112006 dyrektor finansowy 112007 dyrektor generalny 112008 dyrektor handlowy 112009 dyrektor logistyki 112010 dyrektor marketingu 112011 dyrektor operacyjny 112012 dyrektor produkcji 112013 dyrektor rozwoju biznesu 112014 dyrektor sprzedaży 112015 dyrektor techniczny 112016 dyrektor wykonawczy 112019 syndyk 112020 dyrektor do spraw wdrożeń i rozwoju technologii 112090 pozostali dyrektorzy generalni i zarządzający 121102 kierownik biura rachunkowego 121103 kierownik działu finansowego 121190 pozostali kierownicy do spraw finansowych 1212 kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi 1213 kierownicy do spraw strategii i planowania 1219 kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani 122101 kierownik do spraw marketingu 122102 kierownik do spraw sprzedaży 122103 kierownik przedsiębiorstwa świadczącego usługi z zakresu marketingu i sprzedaży 122104 kierownik do spraw marketingu internetowego 122105 kierownik do spraw marketingu sieciowego (wielopoziomowego) 1221 kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży 1222 kierownicy do spraw reklamy i public relations 1223 kierownicy do spraw badań i rozwoju 242102 koordynator projektów unijnych 3341 kierownicy biura 1311 kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie 1312 kierownicy produkcji w zakładach akwakultury i rybołówstwie 1321 kierownicy do spraw produkcji przemysłowej 132201 kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu 132204 kierownik ruchu zakładu górniczego lub zakładu 132290 pozostali kierownicy w górnictwie 132302 kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego 132390 pozostali kierownicy do spraw budownictwa 132401 kierownik działu logistyki 132402 kierownik działu transportu 132403 kierownik działu zakupów 132404 kierownik magazynu 132405 kierownik przedsiębiorstwa spedycyjnego 132406 kierownik przedsiębiorstwa transportowego 132408 kierownik punktu skupu 132490 pozostali kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych 1330 kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych 134101 kierownik centrum rozrywki dla dzieci 1346 kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych 134903 kierownik agencji ochrony mienia i osób 134904 kierownik firmy audytorskiej
56	kierownicy ds. produkcji	1311 kierownicy produkcji w rolnictwie i leśnictwie 1312 kierownicy produkcji w zakładach akwakultury i rybołówstwie 1321 kierownicy do spraw produkcji przemysłowej 132201 kierownik działu ruchu zakładu górniczego lub zakładu 132204 kierownik ruchu zakładu górniczego lub zakładu 132290 pozostali kierownicy w górnictwie 132302 kierownik małego przedsiębiorstwa budowlanego 132390 pozostali kierownicy do spraw budownictwa 132401 kierownik działu logistyki 132402 kierownik działu transportu 132403 kierownik działu zakupów 132404 kierownik magazynu 132405 kierownik przedsiębiorstwa spedycyjnego 132406 kierownik przedsiębiorstwa transportowego 132408 kierownik punktu skupu 132490 pozostali kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych
57	kierownicy ds. usług	1330 kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych 134101 kierownik centrum rozrywki dla dzieci 1346 kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych 134903 kierownik agencji ochrony mienia i osób 134904 kierownik firmy audytorskiej

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
		134905 kierownik kancelarii prawnej 134906 kierownik agencji filmowej / telewizyjnej 134909 kierownik galerii sztuki 134990 pozostali kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani 1411 kierownicy w hotelarstwie 1412 kierownicy w gastronomii 143101 kierownik agencji do spraw usług sportowych /turystycznych / kulturalnych 143107 kierownik kasyna 143108 kierownik kina 143109 kierownik klubu fitness 143110 kierownik klubu sportowego 143112 kierownik parku rozrywki / cyrku 143114 kierownik siłowni 143115 kierownik szkoły jeździeckiej 143117 kierownik szkoły tańca 143190 pozostali kierownicy do spraw sportu, rekreacji i kultury 143901 kierownik biura podróży 143902 kierownik biura tłumaczeń 143903 kierownik centrum handlowego 143904 kierownik centrum konferencyjnego 143905 kierownik centrum obsługi telefonicznej (kierownik call center) 143906 kierownik do spraw windykacji 143907 kierownik firmy sprzątającej 143908 kierownik kempingu 143990 pozostali kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani 342203 menedżer dyscypliny sportu 342204 menedżer imprez sportowych 342205 menedżer sportu 242106 specjalista do spraw doskonalenia organizacji 242190 pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji 2423 specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi 2424 specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr 3333 pośrednicy pracy i zatrudnienia 4415 pracownicy działów kadr
58	specjaliści ds. zarządzania zasobami ludzkimi i rekrutacji	242106 specjalista do spraw doskonalenia organizacji 242190 pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji 2423 specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi 2424 specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr 3333 pośrednicy pracy i zatrudnienia 4415 pracownicy działów kadr
59	specjaliści ds. rynku nieruchomości	2440 specjaliści do spraw rynku nieruchomości 3334 agenci i administratorzy nieruchomości
60	prawnicy	242216 rzecznik patentowy 2611 adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy 2612 sędziowie 261901 asystent prawny 261902 asystent prokuratora 261903 asystent sędziego 261904 komornik sądowy 261905 notariusz 261906 legislator 261907 radca prokuratury generalnej skarbu państwa 261908 referendarz sądowy 261910 specjalista do spraw ochrony własności intelektualnej 261990 pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani
61	archiwiści i muzealnicy	2621 archiwiści i muzealnicy 4414 technicy archiwiści i pokrewni 235904 nauczyciel bibliotekarz 262201 analityk informacji i raportów medialnych 262202 analityk ruchu na stronach internetowych 262203 bibliotekoznawca 262204 broker informacji (researcher) 262206 specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej 262207 specjalista zarządzania informacją 262290 pozostali bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją 3433 pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni 4411 pomocnicy biblioteczni
62	bibliotekoznawcy, bibliotekarze i specjaliści informacji naukowej	262201 analityk informacji i raportów medialnych 262202 analityk ruchu na stronach internetowych 262203 bibliotekoznawca 262204 broker informacji (researcher) 262206 specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej 262207 specjalista zarządzania informacją 262290 pozostali bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją 3433 pracownicy bibliotek, galerii, muzeów, informacji naukowej i pokrewni 4411 pomocnicy biblioteczni
63	socjolodzy i specjaliści ds. badań społeczno-ekonomicznych	242218 specjalista do spraw badań społeczno-ekonomicznych 243105 specjalista analizy i rozwoju rynku 263204 socjolog

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014	LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
64	filozofowie, historycy, politolodzy i kulturoznawcy	242224 specjalista do spraw stosunków międzynarodowych 263201 archeolog 263202 etnograf 263203 kulturoznawca 263205 antropolog 263207 religioznawca 263290 pozostali archeolodzy, socjolodzy i specjaliści dziedzin pokrewnych 2633 filozofowie, historycy i politolodzy			834190 pozostali operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych 9211 robotnicy wykonujący proste prace polowe 9212 robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt 9213 robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt 314205 technik ogrodnik <sup>S</sup> 6112 sadownicy 6113 ogrodnicy
65	plastycy i dekoratorzy wnętrz	216102 architekt wnętrz 216603 ilustrator 265105 konserwator dzieł sztuki 265107 konserwator zabytków architektury 343201 dekorator sklepów 343202 dekorator wnętrz 343204 plastyk <sup>S</sup> 343205 technik sztukatorstwa i kamieniarstwa artystycznego 343290 pozostali plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	78	ogrodnicy i sadownicy	7544 robotnicy zwalczania szkodników i chwastów 834106 operator maszyn ogrodniczych 9214 robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie
66	dziennikarze i redaktorzy	262205 menedżer zawartości serwisów internetowych 264104 redaktor wydawniczy 2642 dziennikarze 265690 pozostali prezenterzy radiowi, telewizyjni i pokrewni 265902 blogger / vloger	79	robotnicy leśni	6210 robotnicy leśni i pokrewni 834104 operator ciągników zrywkowych do zrywki podwieszanej 834105 operator maszyn leśnych <sup>S</sup> 834108 operator nasiębiemych ciągników zrywkowych 834109 operator urządzeń technicznych stosowanych w leśnictwie 834110 operator wielooperacyjnych samojedźnych maszyn leśnych 834111 operator zrywkowych kolejek linowych 314208 technik rybactwa śródlądowego <sup>S</sup> 315215 technik rybolóstwa morskiego <sup>S</sup>
67	projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	2163 projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży 311803 operator CAD 311890 pozostali kreślarze	80	rybacy	6221 hodowcy ryb 6222 rybacy śródlądowi 6223 rybacy morscy 634001 rybak pracujący na własne potrzeby 9216 robotnicy wykonujący prace proste w rybolóstwie i zakładach akwakultury
68	fotografowie	731305 złotnik-jubiler <sup>S</sup> 3431 fotografowie			311201 kosztorysant budowlany 311202 laborant budowlany 311203 technik architekt 311204 technik budownictwa <sup>S</sup> 311205 technik budownictwa wodnego <sup>S</sup> 311208 technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej <sup>S</sup> 311209 technik urządzeń sanitarnych <sup>S</sup> 311210 technik renowacji elementów architektury <sup>S</sup> 311290 pozostali technicy budownictwa 311913 technik gazownictwa <sup>S</sup> 311923 technik technologii materiałów budowlanych 311930 technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej <sup>S</sup> 312304 mistrz produkcji w budownictwie ogólnym 312305 mistrz produkcji w budownictwie przemysłowym 312306 mistrz produkcji w budownictwie wodnym 312390 pozostali mistrzowie produkcji w budownictwie
69	pracownicy biur podróży i organizatorzy obsługi turystycznej	242113 specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelowych i turystycznych 4221 konsultanci i inni pracownicy biur podróży obsługi 422402 technik hotelarstwa <sup>S</sup> 4225 pracownicy biur informacji	81	technicy budownictwa	3113 technicy elektrycy 311908 technik akustyk 3131 operatorzy urządzeń energetycznych 311504 technik mechanik <sup>S</sup> 311505 technik mechanik budowy środków transportu 311506 technik mechanik eksploatacji środków transportu 311508 technik mechanik maszyn i urządzeń 311509 technik mechanik obróbki skrawaniem 311510 technik mechanik precyzyjny 311511 technik mechanik urządzeń przemysłowych 311512 technik mechanizacji rolnictwa <sup>S</sup> 311513 technik pojazdów samochodowych <sup>S</sup> 311590 pozostali technicy mechanicy 311939 technik konserwator urządzeń dźwigowych 311940 technik urządzeń dźwigowych <sup>S</sup>
70	przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	5113 przewodnicy turystyczni i piloci wycieczek	82	technicy elektrycy	3113 technicy elektrycy 311908 technik akustyk 3131 operatorzy urządzeń energetycznych 311504 technik mechanik <sup>S</sup> 311505 technik mechanik budowy środków transportu 311506 technik mechanik eksploatacji środków transportu 311508 technik mechanik maszyn i urządzeń 311509 technik mechanik obróbki skrawaniem 311510 technik mechanik precyzyjny 311511 technik mechanik urządzeń przemysłowych 311512 technik mechanizacji rolnictwa <sup>S</sup> 311513 technik pojazdów samochodowych <sup>S</sup> 311590 pozostali technicy mechanicy 311939 technik konserwator urządzeń dźwigowych 311940 technik urządzeń dźwigowych <sup>S</sup>
71	recepjoniści i rejestratorzy	422401 recepcjonista hotelowy 4226 recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) 332202 pracownik centrum elektronicznej obsługi klienta 333905 tajemniczy klient (mystery shopper) 421102 asystent usług telekomunikacyjnych 4222 pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center) 4223 operatorzy centrali telefonicznych 4227 ankieterzy 432301 dyspozytor radiotaxi 524403 sprzedawca na telefon 524404 telemarketer 524490 pozostali sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	83	technicy mechanicy	3113 technicy elektrycy 311908 technik akustyk 3131 operatorzy urządzeń energetycznych 311504 technik mechanik <sup>S</sup> 311505 technik mechanik budowy środków transportu 311506 technik mechanik eksploatacji środków transportu 311508 technik mechanik maszyn i urządzeń 311509 technik mechanik obróbki skrawaniem 311510 technik mechanik precyzyjny 311511 technik mechanik urządzeń przemysłowych 311512 technik mechanizacji rolnictwa <sup>S</sup> 311513 technik pojazdów samochodowych <sup>S</sup> 311590 pozostali technicy mechanicy 311939 technik konserwator urządzeń dźwigowych 311940 technik urządzeń dźwigowych <sup>S</sup>
72	pracownicy telefonicznej i elektronicznej obsługi klienta, ankieterzy, teleankieterzy	4222 pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center) 4223 operatorzy centrali telefonicznych 4227 ankieterzy 432301 dyspozytor radiotaxi 524403 sprzedawca na telefon 524404 telemarketer 524490 pozostali sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	84	operatorzy i mechanicy sprzętu do robót ziemnych	8342 operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych
73	szefowie kuchni	3434 szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	85	pracownicy ds. budownictwa drogowego	311206 technik drogowictwa <sup>S</sup> 311207 technik dróg i mostów kolejowych <sup>S</sup> 311215 mostownicy 312301 mistrz produkcji w budownictwie drogowym 312302 mistrz produkcji w budownictwie kolejowym 312303 mistrz produkcji w budownictwie mostowym 711603 monter nawierzchni kolejowej <sup>S</sup> 711606 układacz nawierzchni drogowych 711690 pozostali robotnicy budowy dróg 931205 pomocniczy robotnik drogowy 931206 pomocniczy robotnik mostowy
74	kucharze	5120 kucharze	86	kamieniarze	7113 robotnicy obróbki kamienia 811408 pilarz kamienia 811409 szlifierz kamienia
75	pomoce kuchenne	5246 wydawcy posiłków 9411 pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food 9412 pomoce kuchenne	87	betoniarze i zbrojarze	7114 betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni
76	kelnerzy i barmani	5131 kelnerzy 5132 barmani			
77	rolnicy i hodowcy	314203 technik hodowca koni <sup>S</sup> 314204 technik hodowca zwierząt 314206 technik pszczelarz <sup>S</sup> 314207 technik rolnik <sup>S</sup> 314290 pozostali technicy rolnictwa i pokrewni 331402 technik agrobiznesu <sup>S</sup> 6111 rolnicy upraw polowych 6114 rolnicy upraw mieszanych 6121 hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych 6122 hodowcy drobiu 6123 pszczelarze i hodowcy jedwabników 6129 hodowcy zwierząt gdzie indziej niesklasyfikowani 6130 rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej 6310 rolnicy produkcji roślinnej pracujący na własne potrzeby 6320 hodowcy zwierząt pracujący na własne potrzeby 6330 rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby 634002 zbieracz owoców, ziół i innych roślin 834101 kierowca ciągnika rolniczego 834102 kombajnista (kierowca kombajnu) 834103 mechanik-operator pojazdów i maszyn rolniczych <sup>S</sup> 834107 operator maszyn rolniczych			



LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
88	cieśle i stolarze budowlani	711501 cieśla <sup>S</sup> 711502 cieśla szalunkowy 711503 stolarz budowlany 711590 pozostali cieśle i stolarze budowlani
89	robotnicy budowlani	7111 monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków 7117 monterzy budownictwa wodnego 7119 robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani 7133 robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni 9313 robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym
90	murarze i tynkarze	711201 monter kamiennych elementów budowlanych 711202 murarz 711203 zdun <sup>S</sup> 711204 murarz-tynkarz <sup>S</sup> 711290 pozostali murarze i pokrewni 7123 tynkarze i pokrewni 7124 monterzy izolacji
91	brukarze	711205 brukarz
92	dekarze i blacharze budowlani	7121 dekarze 721301 blacharz <sup>S</sup> 721302 blacharz budowlany 721303 blacharz izolacji przemysłowych <sup>S</sup>
93	posadzkarze	7122 posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy
94	monterzy okien i szklarze	712501 monter / składacz okien 712502 szklarz 712503 szklarz budowlany 712504 szklarz pojazdów 712506 monter szkła budowlanego 712590 pozostali szklarze 7549 robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani
95	technologdy robót wykończeniowych w budownictwie	7129 robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani
96	monterzy instalacji budowlanych	7126 hydraulicy i monterzy rurociągów 7127 monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych
97	malarze budowlani	7131 malarze budowlani i pokrewni
98	lakiernicy	713201 lakiernik <sup>S</sup> 713202 lakiernik proszkowy 713204 lakiernik tworzyw sztucznych 713205 lakiernik wyrobów drzewnych 713206 malarz-lakiernik samolotowy 713207 malarz-lakiernik konstrukcji i wyrobów metalowych 713208 piaskarz 713290 pozostali lakiernicy 932907 pomocnik lakiernika
99	monterzy konstrukcji metalowych	311910 technik budownictwa okrętowego <sup>S</sup> 721304 blacharz lotniczy 721305 blacharz okrętowy 721390 pozostali blacharze 7214 robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe 7215 takielarze i monterzy konstrukcji linowych
100	spawacze	7212 spawacze i pokrewni
101	ślusarze	7222 ślusarze i pokrewni
102	operatorzy obrabiarek skrawających mechanicy pojazdów samochodowych	7223 ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni 7224 szlifierze narzędzi i polerowacze metali
103	mechanicy pojazdów samochodowych	7231 mechanicy pojazdów samochodowych
104	diagności samochodowi	311501 diagnosta uprawniony do wykonywania badań technicznych pojazdów 311503 kontroler stanu technicznego pojazdów
105	blacharze i lakiernicy samochodowi	713203 lakiernik samochodowy 721306 blacharz samochodowy <sup>S</sup>
106	elektromechanicy i elektromonterzy	7411 elektrycy budowlani i pokrewni 7412 elektromechanicy i elektromonterzy 7413 monterzy linii elektrycznych

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
107	monterzy elektrony	742102 monter-elektronik <sup>S</sup> 742103 monter-elektronik – aparatura medyczna 742104 monter-elektronik – aparatura pomiarowa 742105 monter-elektronik – elektroniczne instrumenty muzyczne 742106 monter-elektronik – elektroniczny sprzęt sygnalizacyjny i systemy sygnalizacyjne 742108 monter-elektronik – naprawa sprzętu audiowizualnego 742110 monter-elektronik – układy elektroniczne automatyki przemysłowej 742113 monter / konserwator urządzeń zabezpieczeń technicznych osób i mienia 742114 monter mechatronik <sup>S</sup> 742115 monter urządzeń sterowania ruchem pociągów metra 742116 monter urządzeń zdalnego sterowania i kontroli dyspozytorskiej metra 742190 pozostali monterzy elektrony i serwisanci urządzeń elektronicznych 742201 monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter) 742202 monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych <sup>S</sup> 742203 monter sieci telekomunikacyjnych 742204 monter-elektronik – instalacja anten 742205 monter-elektronik – sprzęt komputerowy 742206 monter-elektronik – urządzenia radiokomunikacyjne 742207 monter-elektronik – urządzenia radiowo-telewizyjne 742290 pozostali monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych
108	górnicy i operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych	132202 kierownik jednostki ratownictwa górniczego 311701 technik górnictwa odkrywkowego <sup>S</sup> 311702 technik górnictwa otworowego <sup>S</sup> 311703 technik górnictwa podziemnego <sup>S</sup> 311706 technik przeróbki kopalin stałych <sup>S</sup> 311707 technik wiertnik <sup>S</sup> 3121 osoby dozoru ruchu w górnictwie 313204 maszynista wentylatorów w kopalni 7542 strzałowi i pokrewni 8111 górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni 8112 operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin 8113 operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców 931101 robotnik górniczy dolowy
109	ceramicy i rzemieślnicy obróbki szkła	311921 technik technologii ceramicznej <sup>S</sup> 712505 witrażownik 731401 ceramik wyrobów ceramiki budowlanej 731402 ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych 731403 formowacz ściernic 731404 formowacz wyrobów ceramicznych 731405 garncarz 731406 modelarz odlewnik gipsowych form roboczych 731407 odlewnik wyrobów ceramicznych 731408 sortowacz-brakarz ceramiki 731409 szklifierz ceramiki 731490 pozostali ceramicy i pokrewni 7315 formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła 731601 cechowacz skal i znaków na szkle oraz na wyrobach z metali 731603 giloszer szkła 731604 grawer szkła 731605 lustrzarz 731606 poźlotnik 731607 rzeźbiarz szkła 731608 sztyldziarz 731609 zdobnik ceramiki 731610 zdobnik szkła 731611 grawer 731690 pozostali sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni 8181 operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014	LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
110	pracownicy poligraficzni	311911 technik cyfrowych procesów graficznych <sup>S</sup> 311918 technik poligraf 311935 technik procesów drukowania <sup>S</sup> 311936 technik procesów introligatorskich <sup>S</sup> 7321 pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku 7322 drukarze 7323 introligatorzy i pokrewni	120	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów cementowych i kamiennych	731410 operator automatów ceglarskich i wapienno-piaskarskich 811401 hartowacz betonów i sylikatów 811402 krajacz materiałów budowlanych 811404 operator urządzeń do formowania bloków i tynków gipsowych 811405 operator urządzeń do produkcji elementów z betonu komórkowego 811406 operator urządzeń do produkcji mas asfaltobetonowych 811407 operator urządzeń wytwórczych mieszanek betonowych 811490 pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni
111	masarze i przetwórcy ryb	7511 masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	121	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów chemicznych	8131 operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych 8132 operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów
112	piekarze	751204 piekarz <sup>S</sup> 932910 pomocnik piekarza 751201 cukiernik <sup>S</sup>	122	operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	8141 operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych 8142 operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych
113	cukiernicy	751202 dekorator wyrobów cukierniczych 751203 karmelarz 932906 pomocnik ciastkarza 311922 technik technologii drewna <sup>S</sup> 711504 szkutnik 7317 rękodzielnicy wyrobów z drewna i pokrewnych materiałów	123	operatorzy maszyn do produkcji i przetwórstwa papieru	8143 operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych 8171 operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru
114	robotnicy obróbki drewna i stolarze	7521 robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni 7522 stolarze meblowi i pokrewni 7523 ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna 8172 operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna 818903 operator maszyn i urządzeń wikliniarskich 821902 monter mebli 821905 monter wyrobów z drewna 311924 technik technologii odzieży <sup>S</sup> 311926 technik technologii wyrobów skórzanyc <sup>S</sup> 7531 krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni 7532 konstruktorzy i krojczowie odzieży 7533 szwaczki, hafciarki i pokrewni 7534 tapicerzy i pokrewni	124	pracownicy przetwórstwa spożywczego	7513 robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich 7514 robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych 8160 operatorzy maszyn do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni 932909 pomocnik mleczarski
115	krawcy i pracownicy produkcji odzieży	8153 operatorzy maszyn do szycia 815903 operator urządzeń do klejenia elementów odzieży 815904 operator urządzeń wykrawających i nawarstwiających 815990 pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanyc gdzie indziej niesklasyfikowani 932902 lagowacz 932905 pomoc krawiecka	125	operatorzy maszyn włókienniczych	731802 dziewiarz 731805 przędzacz 731809 tkacz 8151 operatorzy maszyn przędzalniczych i pokrewni 8152 operatorzy maszyn tkackich i dziewiarskich 8154 operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych 815901 operator maszyn do produkcji włókni i przędzin
116	tapicerzy	815902 operator maszyn tapicerskich 311912 technik garbarz <sup>S</sup> 731810 rękodzielnic wyrobów skórzanyc	126	mechanicy maszyn i urządzeń	723301 mechanik / konserwator urządzeń do naplania i opróżniania zbiornikow 723302 mechanik / konserwator urządzeń dźwignicowyc 723303 mechanik maszyn i urządzeń budowlanyc i melioracyjnych 723304 mechanik maszyn i urządzeń do obróbki metali 723305 mechanik maszyn i urządzeń górnictwa odkrywcowego 723306 mechanik maszyn i urządzeń górnictwa podziemnego 723307 mechanik maszyn i urządzeń przemysłowyc 723308 mechanik maszyn rolniczy 723309 mechanik maszyn szwalniczy 723310 mechanik-monter maszyn i urządzeń <sup>S</sup> 723312 mechanik silnikow spalinowyc 723390 pozostali mechanicy maszyn i urządzeń rolniczy i przemysłowyc 7234 mechanicy rowerow i pokrewni 731102 mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych <sup>S</sup> 731103 mechanik precyzyjny <sup>S</sup> 731104 optyk-mechanik <sup>S</sup> 731106 zegarmistrz <sup>S</sup> 731190 pozostali mechanicy precyzyjni 932908 pomocnik mechanika
117	robotnicy obróbki skóry	7535 wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni 753702 kaletnik <sup>S</sup> 753703 rymarz 753790 pozostali kaletnicy, rymarze i pokrewni 8155 operatorzy maszyn do wyprawiania futer i skór 815602 operator urządzeń kaletniczy 311916 technik obuwnik <sup>S</sup> 7536 obuwnicy i pokrewni	127	monterzy maszyn i urządzeń	723314 monter-instalator urządzeń technicznych w budownictwie wiejskim 8211 monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych 8212 monterzy sprzętu elektrycznego 8213 monterzy sprzętu elektronicznego
118	obuwnicy	815601 operator obuwniczych urządzeń szwalniczy 815603 operator urządzeń montażowyc obuwia 815604 operator urządzeń wykrawających elementy obuwia 815605 obuwnik przemysłowy 815690 pozostali operatorzy maszyn do produkcji obuwia			
119	pracownicy przetwórstwa metali	311704 technik hutnik <sup>S</sup> 311705 technik odlewnik <sup>S</sup> 7211 formierze odlewniczy i pokrewni 722101 kowal <sup>S</sup> 722102 kowal wyrobów zdobniczy 722103 operator pras kuźniczy 722190 pozostali kowale i operatorzy pras kuźniczy 731602 galwanizer 731905 metaloplastyk 8121 operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali 8122 operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok			



LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014	LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
128	spedytorzy i logistycy	214104 inżynier zaopatrzenia, transportu i magazynowania	139	pracownicy obsługi ruchu lotniczego	3153 piloci statków powietrznych i personel pokrewny
		214917 inżynier transportu drogowego			3154 kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny
		214918 inżynier transportu kolejowego			3155 technicy urządzeń ruchu lotniczego
		216401 inżynier ruchu drogowego			511101 stewardesa / steward
		216402 inżynier ruchu kolejowego			723201 mechanik płatowców
		216490 pozostali urbanisci i inżynierowie ruchu drogowego			723202 mechanik silników lotniczych
		242105 organizator transportu drogowego			723203 mechanik wyposażenia lotniczego statków powietrznych
		242108 specjalista do spraw logistyki			723290 pozostali mechanicy statków powietrznych i pokrewni
		242205 doradca do spraw bezpieczeństwa w transporcie towarów niebezpiecznych			214101 inżynier normowania pracy
		242221 specjalista do spraw organizacji i rozwoju transportu			214102 inżynier organizacji i planowania produkcji
		311927 technik transportu drogowego <sup>S</sup>			214103 inżynier utrzymania ruchu
		332402 makler morski			214111 główny technolog
		3331 spedytorzy i pokrewni			214190 pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
		432302 dyspozytor transportu samochodowego			2146 inżynierowie górnictwa i metalurgii
432303 ekspedytor	214909 inżynier poligrafii				
432390 pozostali pracownicy do spraw transportu	214911 inżynier systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia				
129	zaopatrzeniowcy i dostawcy	3323 zaopatrzeniowcy	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214101 inżynier normowania pracy
		8321 kierowcy motocykli			214102 inżynier organizacji i planowania produkcji
		832201 kierowca mechanik			214103 inżynier utrzymania ruchu
		832202 kierowca samochodu dostawczego			214111 główny technolog
		962103 dostawca potraw			214190 pozostali inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji
130	magazynierzy	4321 magazynierzy i pokrewni	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	2146 inżynierowie górnictwa i metalurgii
		515102 intendent			214909 inżynier poligrafii
131	listonosze i kurierzy	8344 kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214911 inżynier systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia
		4412 listonosze i pokrewni			214913 inżynier technologii ceramiki
132	pracownicy poczty	421101 asystent usług pocztowych	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214914 inżynier technologii drewna
		421105 kontroler pocztowy			214915 inżynier technologii przetwórstwa skóry
133	kierowcy samochodów osobowych	421108 technik usług pocztowych i finansowych <sup>S</sup>	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214916 inżynier technologii szkła
		832203 kierowca samochodu osobowego			214919 inżynier włókiennik
		832204 przewoźnik osób			214923 nanotechnolog (inżynier nanostruktur)
134	kierowcy autobusów	832205 taksówkarz	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214924 specjalista do spraw ergonomii i projektowania form użytkowych
		833101 kierowca autobusu			214925 specjalista do spraw pakowania i opakowań
135	kierowcy samochodów ciężarowych i ciągników siodłowych	833102 kierowca trolejbusu	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214929 inżynier procesu malowania
		8332 kierowcy samochodów ciężarowych			214931 technolog – programista obrabiarek
136	operatorzy urządzeń dźwigowo-transportowych	8343 maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	140	specjaliści ds. organizacji produkcji	214932 inżynier inżynierii materiałowej
		132407 zawiadowca stacji			242220 specjalista do spraw organizacji i rozwoju przemysłu
137	pracownicy obsługi ruchu szynowego	214920 kontroler kolejowy	141	pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp	311514 technik utrzymania ruchu
		311401 diagnosta kolejowy			311601 technik papiernictwa <sup>S</sup>
		311407 technik automatyk sterowania ruchem kolejowym <sup>S</sup>			311602 technik przetwórstwa tworzyw sztucznych
		311928 technik transportu kolejowego <sup>S</sup>			311915 technik normowania pracy
		432304 odprawiacz pociągów			311917 technik organizacji produkcji
		432305 konstruktor rozkładów jazdy			311925 technik technologii szkła <sup>S</sup>
		5112 konduktorzy i pokrewni			311929 technik chłodnictwa i klimatyzacji <sup>S</sup>
		711602 dróżnik obchodowy			311931 technik włókienniczych wyrobów dekoracyjnych <sup>S</sup>
		711605 torowca			311932 technik włókiennik <sup>S</sup>
		723313 mechanik taboru kolejowego			3122 mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym
		742101 automatyk sterowania ruchem kolejowym			4322 planiści produkcyjni
		8311 maszyniści kolejowi i metra			2133 specjaliści do spraw ochrony środowiska
		8312 dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni			2291 specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska
		833103 kierujący tramwajem (motorniczy)			242227 specjalista zarządzania kryzysowego
931207 pomocniczy robotnik torowy	311214 inspektor ochrony przeciwpożarowej				
138	marynarze, pracownicy obsługi statków i portów	3151 pracownicy służb technicznych żeglugi	141	pracownicy ds. ochrony środowiska i bhp	313201 operator aparatury utylizacji odpadów toksycznych
		315202 bosman portu			313206 operator spalarni odpadów komunalnych
		315203 inspektor bezpieczeństwa żeglugi			313207 operator urządzeń klimatyzacyjnych i odpylających
		315204 kapitan portu morskiego			313208 operator urządzeń oczyszczania ścieków
		315205 kapitan statku morskiego			313209 operator urządzeń uzdatniania i demineralizacji wody
		315206 kapitan żeglugi śródlądowej			313210 pracownik oczyszczania terenu z materiałów wybuchowych i niebezpiecznych
		315207 kapitan żeglugi przybrzeżnej			313290 pozostali operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni
		315208 oficer pokładowy			325501 edukator ekologiczny
		315209 oficer portu			325502 inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy
		315210 obserwator radarowy żeglugi śródlądowej			325503 inspektor ochrony radiologicznej
		315211 pilot morski			325504 inspektor ochrony środowiska
		315212 pilot żeglugi śródlądowej			325505 instruktor higieny
		315214 technik nawigator morski <sup>S</sup>			325507 strażnik ochrony przyrody / środowiska
		315216 technik żeglugi śródlądowej <sup>S</sup>			325508 technik analizy i monitoringu środowiska
315217 szyper	325509 technik bezpieczeństwa i higieny pracy <sup>S</sup>				
315290 pozostali oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	325510 technik dozymetrysta				
511102 steward statku morskiego	325511 technik ochrony środowiska <sup>S</sup>				
723311 mechanik okrętowy	325515 technik gospodarki odpadami				
723316 motorzysta wachtowy	325590 pozostali średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp				
723317 marynarz motorzysta żeglugi śródlądowej	723315 monter / konserwator urządzeń przeciwpożarowych				
8350 marynarze i pokrewni (z wyłączeniem sił zbrojnych)					

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014	LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
142	pracownicy ds. jakości	214105 konsultant komitetu technicznego	147	specjaliści telekomunikacji	214926 specjalista monitoringu systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia
		214107 normalizator			2153 inżynierowie telekomunikacji
		214108 specjalista do spraw audytu zabezpieczenia			311906 pracownik obsługi bankomatów
		214109 specjalista kontroli jakości			352122 technik realizacji nagrań i nagłośnień <sup>S</sup>
		214110 towaroznawca			3522 operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych
		214901 audytor energetyczny			213109 bioinformatyk
		214902 inspektor dozoru technicznego			2511 analitycy systemów komputerowych
		214921 legalizator			251202 specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych
		214922 metrolog			251290 pozostali specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych
		242204 audytor			251901 informatyk medyczny
		242208 inspektor farmaceutyczny			251902 specjalista zastosowań informatyki
		311109 technik metrolog			251903 tester oprogramowania komputerowego
		311901 cechowniczy			251904 tester systemów teleinformatycznych
		311902 kontroler jakości połączeń spawanych			251990 pozostali analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
311904 operator badań defektoskopowych	2522 administratorzy systemów komputerowych				
311937 kontroler jakości wyrobów przemysłowych	2523 specjaliści do spraw sieci komputerowych				
3133 kontrolerzy (sterowniczy) procesów w przemyśle chemicznym	2529 specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej nie sklasyfikowani				
3134 kontrolerzy (sterowniczy) procesów przeróbki ropy naftowej i gazu	351101 operator bezprzewodowych sieci komputerowych				
3135 kontrolerzy (sterowniczy) procesów metalurgicznych	351102 operator komputerowych urządzeń peryferyjnych				
313901 kontroler (sterowniczy) robotów przemysłowych	3513 operatorzy sieci i systemów komputerowych				
313902 kontroler (sterowniczy) urządzeń do produkcji papieru	351402 administrator systemów poczty elektronicznej				
313990 pozostali kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych gdzie indziej niesklasyfikowani	251201 specjalista do spraw doskonalenia i rozwoju aplikacji				
325506 kontroler higieny mięsa	2513 projektanci aplikacji sieciowych i multimediów				
325512 weterynaryjny kontroler sanitarny	2514 programiści aplikacji				
325514 inspektor sanitarny	251905 specjalista systemów rozpoznawania mowy				
331503 rzeczoznawca	2521 projektanci i administratorzy baz danych				
331504 rzeczoznawca jakości handlowej artykułów rolnospożywczych	351401 administrator stron internetowych				
3359 urzędnicy państwowi do spraw nadzoru gdzie indziej niesklasyfikowani	351403 pracownik pozycjonowania stron internetowych				
515101 inspektor hotelowy	351404 projektant stron internetowych (webmaster)				
143	pracownicy służb mundurowych	132914 kierownik rewiru / posterunku policji	149	projektanci i administratorzy baz danych, programiści	216601 grafik komputerowy dtp
		134911 komendant policji (powiatowej, miejskiej, rejonowej, komisariatu)			216602 grafik komputerowy multimediów
		134912 komendant straży gminnej / miejskiej			216604 projektant grafiki
		134913 komendant powiatowy / miejski państwowej straży pożarnej			216605 projektant grafiki stron internetowych
		263506 wychowawca w jednostkach penitencjarnych			216606 specjalista do spraw animacji multimedialnej
		311919 technik pożarnictwa <sup>S</sup>			216690 pozostali projektanci grafiki i multimediów
		3355 policjanci			311411 technik elektroniki i informatyki medycznej <sup>S</sup>
		3356 funkcjonariusze służby więziennej			351103 technik teleinformatyk <sup>S</sup>
		3357 funkcjonariusze służb specjalnych			351190 pozostali operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		5411 strażacy			3512 technicy wsparcia informatycznego i technicznego
		5412 strażnicy w zakładach dla nieletnich			351490 pozostali technicy sieci internetowych
		541301 funkcjonariusz biura ochrony rządu			742208 serwisant sprzętu komputerowego
		541312 strażnik gminny / miejski			235501 instruktor amatorskiego ruchu artystycznego
		541313 strażnik straży marszałkowskiej			235502 instruktor tańca
541314 funkcjonariusz straży ochrony kolei	342201 instruktor sportu				
.031 żołnierze szeregowi	342202 instruktor sportu osób niepełnosprawnych				
311920 technik systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia	342207 trener sportu				
541307 pracownik ochrony fizycznej	342290 pozostali trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi				
541315 technik ochrony fizycznej osób i mienia <sup>S</sup>	3423 instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej				
541316 operator kontroli bezpieczeństwa	3332 organizatorzy konferencji i imprez				
541317 pracownik obsługi monitoringu	343901 animator kultury <sup>S</sup>				
541390 pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	516302 organizator usług pogrzebowych				
541906 ratownik wodny	341201 asystent osoby niepełnosprawnej <sup>S</sup>				
541907 strażnik leśny	341202 opiekun osoby starszej <sup>S</sup>				
541908 strażnik łowiecki	341203 opiekun w domu pomocy społecznej <sup>S</sup>				
541909 strażnik rybacki	341204 opiekunka środowiskowa <sup>S</sup>				
541990 pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	5162 osoby do towarzystwa				
214903 inżynier automatyki i robotyki	5321 pomocniczy personel medyczny				
2152 inżynierowie elektronicy	5322 pracownicy domowej opieki osobistej				
311402 instalator systemów alarmowych	325905 opiekunka dziecięca <sup>S</sup>				
311403 instalator systemów alarmowych przeciwkradzieżowych	5311 opiekunowie dziecięcy				
311404 instalator systemów telewizji przemysłowej	343203 florysta <sup>S</sup>				
311406 projektant systemów alarmowych	524901 bukieciarz				
311408 technik elektronik <sup>S</sup>	5141 fryzjerzy				
311410 technik mechatronik <sup>S</sup>	229903 kosmetolog				
311490 pozostali technicy elektronicy i pokrewni	323014 podolog				
311909 technik automatyk	343917 tatuażysta				
313903 operator robotów i manipulatorów przemysłowych	5142 kosmetyczki i pokrewni				
313904 operator zautomatyzowanej linii produkcyjnej	516303 tanatoprakser (balsamista)				
146	inżynierowie elektrycy i energetycy	214906 inżynier energetyki	145	specjaliści elektroniki, automatyki i robotyki	342101 dżokej
		214933 zarządca energią			5164 opiekunowie zwierząt i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		2151 inżynierowie elektrycy			722104 podkuwacz koni
147	specjaliści telekomunikacji	214926 specjalista monitoringu systemów zabezpieczeń technicznych osób i mienia	148	analitycy, testerzy i operatorzy systemów teleinformatycznych	2511 analitycy systemów komputerowych
		2153 inżynierowie telekomunikacji			251202 specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych
		311906 pracownik obsługi bankomatów			251901 informatyk medyczny
		352122 technik realizacji nagrań i nagłośnień <sup>S</sup>			251902 specjalista zastosowań informatyki
		3522 operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych			251903 tester oprogramowania komputerowego
		213109 bioinformatyk			251904 tester systemów teleinformatycznych
		2511 analitycy systemów komputerowych			251990 pozostali analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani
		251202 specjalista do spraw rozwoju oprogramowania systemów informatycznych			2522 administratorzy systemów komputerowych
		251290 pozostali specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych			2523 specjaliści do spraw sieci komputerowych
		251901 informatyk medyczny			2529 specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych gdzie indziej nie sklasyfikowani
		251902 specjalista zastosowań informatyki			351101 operator bezprzewodowych sieci komputerowych
		251903 tester oprogramowania komputerowego			351102 operator komputerowych urządzeń peryferyjnych
		251904 tester systemów teleinformatycznych			3513 operatorzy sieci i systemów komputerowych
		251990 pozostali analitycy systemów komputerowych i programiści gdzie indziej niesklasyfikowani			351402 administrator systemów poczty elektronicznej
149	projektanci i administratorzy baz danych, programiści	251201 specjalista do spraw doskonalenia i rozwoju aplikacji	149	projektanci i administratorzy baz danych, programiści	2513 projektanci aplikacji sieciowych i multimediów
		2513 projektanci aplikacji sieciowych i multimediów			2514 programiści aplikacji
150	administratorzy stron internetowych	351401 administrator stron internetowych	150	administratorzy stron internetowych	251905 specjalista systemów rozpoznawania mowy
		351403 pracownik pozycjonowania stron internetowych			2521 projektanci i administratorzy baz danych
151	graficy komputerowi	351404 projektant stron internetowych (webmaster)	151	graficy komputerowi	216601 grafik komputerowy dtp
		216602 grafik komputerowy multimediów			216602 grafik komputerowy multimediów
		216604 projektant grafiki			216604 projektant grafiki
		216605 projektant grafiki stron internetowych			216605 projektant grafiki stron internetowych
152	technicy informatycy	216606 specjalista do spraw animacji multimedialnej	152	technicy informatycy	216606 specjalista do spraw animacji multimedialnej
		216690 pozostali projektanci grafiki i multimediów			216690 pozostali projektanci grafiki i multimediów
		311411 technik elektroniki i informatyki medycznej <sup>S</sup>			311411 technik elektroniki i informatyki medycznej <sup>S</sup>
		351103 technik teleinformatyk <sup>S</sup>			351103 technik teleinformatyk <sup>S</sup>
153	instruktorzy rekreacji i sportu	351190 pozostali operatorzy urządzeń teleinformatycznych	153	instruktorzy rekreacji i sportu	351190 pozostali operatorzy urządzeń teleinformatycznych
		3512 technicy wsparcia informatycznego i technicznego			3512 technicy wsparcia informatycznego i technicznego
		351490 pozostali technicy sieci internetowych			351490 pozostali technicy sieci internetowych
		742208 serwisant sprzętu komputerowego			742208 serwisant sprzętu komputerowego
154	animatorzy kultury i organizatorzy imprez	235501 instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	154	animatorzy kultury i organizatorzy imprez	235501 instruktor amatorskiego ruchu artystycznego
		235502 instruktor tańca			235502 instruktor tańca
		342201 instruktor sportu			342201 instruktor sportu
		342202 instruktor sportu osób niepełnosprawnych			342202 instruktor sportu osób niepełnosprawnych
155	opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	342207 trener sportu	155	opiekunowie osoby starszej lub niepełnosprawnej	342207 trener sportu
		342290 pozostali trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi			342290 pozostali trenerzy, instruktorzy i działacze sportowi
		3423 instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej			3423 instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej
		3332 organizatorzy konferencji i imprez			3332 organizatorzy konferencji i imprez
156	opiekunki dziecięce	343901 animator kultury <sup>S</sup>	156	opiekunki dziecięce	343901 animator kultury <sup>S</sup>
		516302 organizator usług pogrzebowych			516302 organizator usług pogrzebowych
157	floryści	341201 asystent osoby niepełnosprawnej <sup>S</sup>	157	floryści	341201 asystent osoby niepełnosprawnej <sup>S</sup>
		341202 opiekun osoby starszej <sup>S</sup>			341202 opiekun osoby starszej <sup>S</sup>
158	fryzjerzy	341203 opiekun w domu pomocy społecznej <sup>S</sup>	158	fryzjerzy	341203 opiekun w domu pomocy społecznej <sup>S</sup>
		341204 opiekunka środowiskowa <sup>S</sup>			341204 opiekunka środowiskowa <sup>S</sup>
159	kosmetyczki	5162 osoby do towarzystwa	159	kosmetyczki	5162 osoby do towarzystwa
		5321 pomocniczy personel medyczny			5321 pomocniczy personel medyczny
		5322 pracownicy domowej opieki osobistej			5322 pracownicy domowej opieki osobistej
		325905 opiekunka dziecięca <sup>S</sup>			325905 opiekunka dziecięca <sup>S</sup>
160	pracownicy zajmujący się zwierzętami	5311 opiekunowie dziecięcy	160	pracownicy zajmujący się zwierzętami	342101 dżokej
		343203 florysta <sup>S</sup>			5164 opiekunowie zwierząt i pracownicy zajmujący się zwierzętami
		524901 bukieciarz			722104 podkuwacz koni
		5141 fryzjerzy			

LP.	Nazwa zawodu Barometr Zawodów 2017	KOD I NAZWA ZAWODU WG KZIS 2014
161	sprzątaczk i pokojowe	9111 pomoce domowe i sprzątaczk 911201 łazienkowa 911203 pokojowa 911204 pomoc laboratoryjna 911205 pracownik pomocniczy obsługi hotelowej <sup>S</sup> 911206 salowa 911207 sprzątaczk biurowa 911208 sprzątaczk pojazdów 911290 pozostałe pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i podobne 9123 zmywacze okien 912901 czyszciciel basenów pływackich 912902 czyszciciel dywanów 912904 operator maszyn czyszczących 912990 pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniem gdzie indziej niesklasyfikowani
162	pracownicy myjni, pralni i prasowalni	8157 operatorzy maszyn do prania 9121 praczk ręczne i prasowacze 9122 czyszciciele pojazdów
163	gospodarze obiektów, portierzy, woźni i dozorczy	515301 gospodarz domu 515303 robotnik gospodarczy 515390 pozostali gospodarze budynków 541306 portier 8182 maszyniści kotłów parowych i pokrewni 911202 palacz pieców zwykłych 9629 pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani
164	pomoce w gospodarstwie domowym	5152 pracownicy usług domowych
165	pracownicy fizyczni w produkcji i pracach prostych	8183 operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek 818901 operator urządzeń do paletyzacji 818902 operator urządzeń utylizacji surowców zwierzęcych 818990 pozostali operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych gdzie indziej niesklasyfikowani 821901 konfeksjoner wyrobów gumowych 821904 monter wyrobów tekstylnych, z tektury i pokrewnych materiałów 821906 monter wyrobów z tworzyw sztucznych 821907 składacz sprzętu spadochronowego 821990 pozostali monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani 912903 zmywacz graffiti 9215 robotnicy wykonujący prace proste w leśnictwie 931102 robotnik naziemny w górnictwie 931190 pozostali robotnicy wykonujący prace proste w kopalniach i kamieniołomach 931201 grabarz 931202 kopacz 931203 meliorant 931204 oczyszczacz kanalizacyjny (kanalarz) 931290 pozostali robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni 9321 ręczni pakowacze i znakowacze 932901 konserwator części / sprzętu 932904 patroszczak ryb 932911 pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym 932912 robotnik myjący części i zespoły 932913 sortowacz 932914 wydawca materiałów 932990 pozostali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle 9331 prowadzący pojazdy napędzane siłą mięśni 9332 prowadzący pojazdy ciągnięte przez zwierzęta 9333 robotnicy pracujący przy przeladunku towarów 9334 układacze towarów na półkach 9510 pracownicy świadczący usługi na ulicach 9611 ładowacze nieczystości 9612 sortowacze odpadów 9613 zamiatacze i pokrewni 962101 bagażowy 962102 boy hotelowy 962104 dźwigowy (windziarz) 962106 kolporter 962107 noszowy 962190 pozostali gońcy, bagażowi i pokrewni 9622 pracownicy wykonujący dorywcze prace proste 9623 odczytujący liczniki i wybierający monety z automatów



**„Barometr zawodów”** jest badaniem ogólnopolskim, realizowanym przez **powiatowe urzędy pracy we współpracy z prywatnymi agencjami zatrudnienia**. Badanie w poszczególnych regionach koordynują **wojewódzkie urzędy pracy**. Koordynatorem krajowym jest **Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie**.

„Barometr zawodów” to jednoroczna prognoza zapotrzebowania na pracowników w powiatach. Badanie pokazuje, w jakich zawodach będą mniejsze, a w jakich większe szanse na pracę w nadchodzącym roku. Ekspertki klasyfikują zawody w trzy grupy:

- zawody deficytowe, w których nie powinno być trudności ze znalezieniem pracy w najbliższym czasie;
- zawody zrównoważone, czyli takie, w których liczba ofert pracy będzie zbliżona do liczby osób zdolnych i chętnych do podjęcia zatrudnienia;
- zawody nadwyżkowe, w których znalezienie pracy może być trudniejsze ze względu na nadmiar pracowników spełniających wymagania pracodawców.

Badanie pochodzi ze **Szwecji**. Jego metodologia została wypracowana w latach dziewięćdziesiątych dwudziestego wieku jako element szerszego systemu prognozowania zmian na rynku pracy. W 2007 r. „Barometr zawodów” został zaadaptowany przez pracowników publicznych służb zatrudnienia w **południowo-zachodniej Finlandii**, a obecnie prowadzony jest w całym kraju. **Małopolska jako pierwsze województwo w Polsce** rozpoczęło realizację badania w 2009 r. Badanie było prowadzone przez **Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie**, w ramach projektu „**Małopolskie Obserwatorium Rynku Pracy i Edukacji**”.

Więcej informacji na temat „Barometru zawodów” oraz jego wyniki dostępne są w serwisie internetowym **www.barometrzawodow.pl**.



Badanie jest finansowane ze środków **Funduszu Pracy** przez **Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej**.

Wydawca: Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie  
plac Na Stawach 1, 30-107 Kraków  
tel. 12 42 87 870, faks 12 42 29 785  
e-mail: kancelaria@wup-krakow.pl  
www.wup-krakow.pl

ISBN 978-83-65367-37-2